

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1973 OCTOBER

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання
ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

ЦІНА — \$6.00

Є це збірна праця 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи: ● Гурткова система — правильне ведення частин УПЮ ● Зв'язкові вишколюють гурткових ● Планування праці гуртка і куреня ● Пластові ігри — опис 160 різних ігор ● Мандрівництво — практичні поради ● Табірництво — практичні поради

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО” можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”
PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.
- у США: у пластовій крамниці “МОЛОДЕ ЖИТТЯ”
Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.
- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації “Юнака”:
“Yunak” — Magazine,
2445 A Bloor St. W.,
Toronto 21, Ont., Canada.
- Понищі ціни важні при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пластові відзнаки до одностроїв і таборовий виряд ♦ пластову літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.
302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до “Юнака”, “Готуйсь” і “Пл. Шлях” будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити “добре діло” і перешліть

дарункову передплату

для зразкових, але незможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- приймає **ОЩАДНОСТІ**.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!
**СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Річна передплата: США і Канада — \$7.50, (за два роки — 1973/74 — \$14.00); Австралія — 4.50 австр. дол.; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків; Вел. Британія 1.25 фунта; Італія — 2.000 лірів; Німеччина 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.

Ціна одного числа: у США і Канаді — 75 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont.

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видас Головна Пластова Будава.

ЖОВТЕНЬ Ч. 10 (122) РІК XI.

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близнак,
пл. сен. Тоня Горохович,
ст. пл. Богдан Колос,
пл. вірл. Ксеня Одежинська
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

2	Гутірка з юними друзями	Подруга Гребля
3	Українська Повстанська Армія	З матеріалів
булавної УПЮ-ок
3	Земля	В. Пістмоцький
4	Сучасні визначні українці	В. Соханівський
5	Що читати? — "Подорож поза форми"	І. Макарик
	Цікава повість для української молоді	М. Горбач
6	Вклад українців в чужі літератури	**
7	Говорить Розбанич: "Замандруємо ближче зір..."	Розбанич
8	Фоторепортер питає	**
8	Молоде перо: Фата Моргана	Д. Баран
	Нічна тиша	Д. Шараневич
9	Жалі та сумніви	І. Якубович
10	Український годинник	М. Бойко
11	А що ви на це?	
	Куди нам іти і за чиїм прикладом?	М. Ходновська
11	Я маю щось важливого сказати	Л. Гавур
12	Пластова радіопрограма в Торонті	В. Колос
14	"Юнак" дякує за привіти з табору	
16	А що воно таке — "маленьке, дрібненьке..."	І. Кардашинець
17	Пластунам на вухо: "Вища математика"...	Розбанич
18	Цікаве з техніки	М. Горбач
19	Хроніка	
24	Сторінка розваги	
25	Спорт	
27	Замість квітів на могили	
28	Датки на пресфонд	

● На обкладинці: Захід сонця на водному таборі для юнацтва і старшого пластуництва, що його організував Курінь УСП-ів "Чорноморці" в серпні 1973 р. на Стівотер Резервуар, Адірондакс, США

Світлив: ст. пл. Юрій Кузьмович, ЧМ

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Нана Баранська, ст. пл. Аня Боб'як, пл. сен. Гарпун-Пилешенко, пл. сен. Орест Слупчинський, п. Марія Шкурка

ПЛАСТУН ЗРІВНОВАЖЕНИЙ

Воля наша, як і наші м'язи, міцніють від постійно посиленої діяльності: не даючи їм управ, ви неминуго будете мати слабкі м'язи і слабку волю.

(Константин Ушинський)

Дорогі Юні Подрузи і Друзі!

Зусилля волі потрібні не тільки, щоб володіти над своїми пристрастями, але й щоб боротися з лінівством, з поганими думками. Ми налякали вже про те, як плекати силу волі. Воля — це ж нічого іншого як думка, яка переходять у дію. Нічого не стається саме з себе без зусиль, без праці. Зародки волі з'являються у думці про те, до чого ми нашу волю спрямовуємо. Тому знання, освіта такі важливі. Вони konieczні, щоб розуміти складності життя і явищ у світі. Найбільшою перешкодою в тому, щоб ми набували освіти й знання є наше лінівство. Воно найбільший ворог людини.

Як боротися з лінівством?

Перший і головний обов'язок молодих — здобути освіту. Тих, які легковають це, треба переконувати, що в житті потрібні не тільки гроші, вигоди, (їх же мають люди і без освіти!), але широкий погляд на життя, на світ, на людину. Добрі переконання, ідеї передають нам батьки, вчителі, виховники. Пластова ідеологія чітко з'ясована у трьох головних обов'язках і в законі. Трудність лише в тому, щоб їх сприйняти, засвоїти, тобто спрямувати свою волю на те, щоб послідовно й згідно з ними жити. Жити кожного дня, а це: ходити до школи, пильнувати інших додаткових зайнять — пластових, лекцій музики, маларства чи танків тощо. Рационально використовувати своє дозвілля — не сидіти годинами при телевізії, але при добрій книжці, вправляти спорт, прорух, допомагати в домашнім господарстві чи в школі. В щоденному житті багато нагод для гарту волі: вранці постелімо своє ліжко, поскладаймо речі, у певних годинах кожного дня робімо шкільні завдання, помагаймо батькам, не чекаючи на їх пригадки, але добровільно, з охотою, памятаючи, що це для нашого спільного добра. Генії і таланти змогли виявитися тільки завдяки посиленій праці. Джузеппе Верді написав свій

перший музичний твір, маючи десять років, Леся Українка стала авторкою першої друкованої поезії у тринадцятому році життя, Максим Рильський у п'ятнадцять років видав свою першу збірку поезій. Життя славних людей дає багато прикладів того, що можна досягнути зусиллями волі. Пригадаймо велетенську працю Михайла Грушевського, Івана Франка, хворої майже ціле життя Лесі Українки та багатьох інших людей сильної волі, — вони дивують нас величиною своїх успіхів. Кожний повинен прагнути вийти з полону лінівства, не залишатися сірим і забутим.

Співжиття з іншими

Зрівноваження, панування над собою потрібні зокрема у співжитті з іншими. Співжиття, дружба, любов вимагають компромісу. Треба вміти піти назустріч іншим, побороти свої пристрасті, забаганки, примхи. Любимо товариство тих, які нас розуміють, бо мають широкі погляди на життя, що вразливі на красу, добро, які спішать нам з поміччю, які милі, веселі, культурні поведінкою. Приваблює нас у них їхня духовна краса.

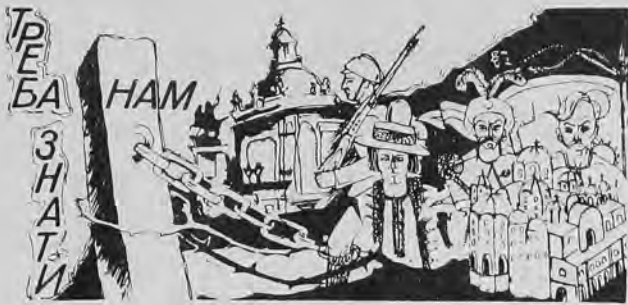
Вміння співжити з іншими особливо важить у родинному житті. А коли мова про молодь — у співжитті дівчини й хлопця, коли вони любляться. Любов, захоплення — це в першу чергу прагнення духовної краси в людині. Любимо справді тоді, коли цікавить нас у наших вибраних їхнє духовне життя, їх смутки і радощі, їх духові інтереси, потреби, коли хочемо проникнути у їхній світ і разом його плекати, коли радо задля їхнього добра себе обмежуємо, жертвуємо, здобуваємося на найбільші зусилля.

Краса взаємин поміж юними залюбленими — це окрема і важлива проблема. Чи пам'ятаєте ті нариси і поезії на цю тему, які були поміщені досі в «Юнаку»? Чи могли б докинути і свій погляд? Продовжуватимемо нашу гутірку про це в черговому числі.

С к о б !

Подруга Гребля

УКРАЇНЬСЬКА ПОВСТАНЬСЬКА АРМІЯ (УПА)

Українська Повстанська Армія постала в 1942-му році, перетворена із Поліської Січі, членами якої були українські партизани під проводом Тараса Бульби Боровця. Вони обороняли українське населення Полісся й Волині спочатку перед насильствами большевиків, які там нападвали, а пізніше — від німецьких окупантів.

В 1943--му році центр УПА перейшов на західні українські землі. Т. Бульбу Боровця заарештували німці, а в УПА включились усі українські революційні відділи, що боролися проти обидвох окупантів. Насамперед це були всі підпільні українські організації, що почали спротив на рідних землях проти німців, що відступали, і проти большевиків, що вдруге в цій війні приходили. Таким чином УПА стала єдиною збройною українською силою на всіх українських землях.

До кінця війни большевики практично змогли опанувати лише міста, стратегічні споруди, залізничні дороги тощо, але села, ліси та більша частина території Західної України залишалася ще довго в руках українських партизанів, членів УПА. Тому після закінчення війни большевики кинули на західні землі спеціальні сили Червоної армії, яка верталася зі Західної Європи, на боротьбу з відділами УПА. Крім того, ця армія мала знищити також і все населення, що було до УПА прихильне. Найбільш гарячі бої в цій боротьбі припадають на другу половину 1945 р. (бої за Чорний Ліс, наступ УПА на базу большевицького і польського війська в Бірчі й т. п.). Большевицькими силами командував міністер внутрішніх справ УРСР ген. Рясний. Боротьба знову загострилася на початку 1946 р. перед виборами до Верховної Ради. УПА відбула рейди по Україні, Словаччині, Польщі, Угорщині, Румунії, Білорусії, а успіхам цих рейдів сприяли масові виселення українців з Лемківщини та Холмщини. Тоді багато населення пішло до УПА. У її рядах від 1945 року боролося також багато членів 1-ої дивізії УНА й навіть чужинців, що при-

мусово служили в німецькій армії, а потім потікали.

Перший сильний наступ на УПА большевикам не повівся цілком. Генерала Рясного за невдачу влада відкликала і zarazом почала сильний терор серед українського населення: арешти, вивози на Сибір та в Середню Азію й розстріли всіх підозрілих за сприяння повстанцям. Коли в бою з УПА загинув польський військовий віцеміністер В. Сверщевський, большевики при допомозі поляків та чехів провели на підставі спеціальної умови спільну акцію проти УПА в Карпатах 1947 р. Тоді знищено великі сили УПА, хоч частина повстанців пробилася горами до Німеччини та Австрії, а частина ще залишилася в добре замаскованих лісових бункерах і вела боротьбу далі.

Одначе 5-го березня 1950 р. гине в боях у лісах Білогорщі біля Львова провідник і генерал УПА Тарас Чупринка — Роман Шухевич. Його пост перебирає полковник В. Коваль, але збройний спротив УПА слабшає. Ціла Армія роздрібнюється на невеликі партизанські загони.

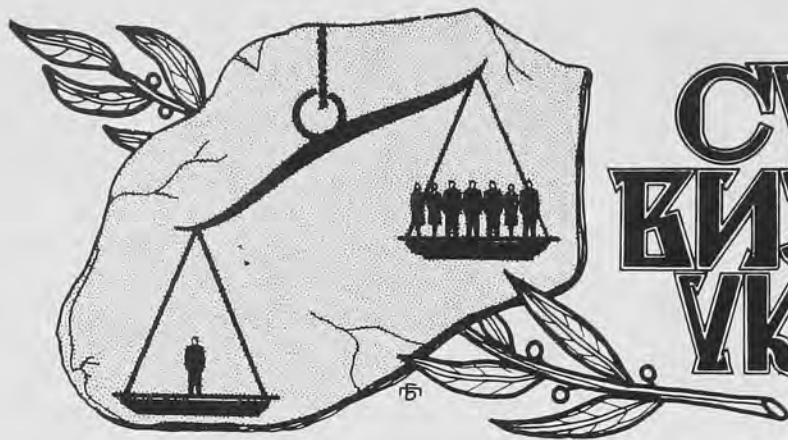
З матеріалів булавної УПУ-ок

З Е М Л Я

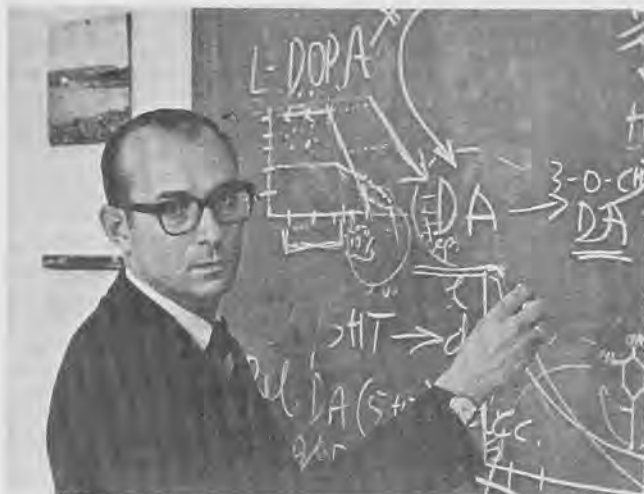
Хотів би я піти
Через ліси дрімугі
Через різки,
Яри і кругі,
До серця
Зранити себе
Об скелі
Терни кологі,
Щоб побазити
Землю рідну свою...
Щоб лише
На землю рідну свою
Устами гарягими припасти
І остудить думки.
Хотілось, бодай увісні
Побазити землю і рідні дороги...
І що ж... приснився мені
Той сон, присланий Богом.

Ноттінгем, 1973 р. Володимир Пістмоцький

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

МЕДИЦИНА

Здається, немає ніодної ділянки в житті людини чи науки, де б не було вкладу української людини. Інколи це записане на рахунок інших націй, серед яких приходить чи приходилося українцям працювати, і тоді наші історики витрачають багато труду, щоб остаточно ствердити, що даний вклад у скарбницю людства дала українська людина.

Цим разом ми хочемо подати нашим юним читачам інформацію про такий визначний вклад у світову скарбницю медичної науки українця д-ра Олега Горнікевича, якому приписують початок модерної ери в лікуванні недуги Паркінсона. Недуга ця називається іменем англійського лікаря, що описав її ще в 1817 р. Вона характеристична тим, що людина стає швидко, згорбленою, а її тіло, особливо руки трясуться, чого не можна опанувати. Її лікували різно, включно із операціями мозку. Саме в ланцюгу дослідів цієї недуги зустрічаємо від недавня ім'я українця д-ра Олега Горнікевича. Працюючи у віденському університеті, він ще в 1959 р. довів, що в певних частинах мозку

хворої на недугу Паркінсона людини бракувало однієї хемічної речовини, яка називається «допамін». Після довгих спроб д-р Горнікевич із д-ром Біркмаєром дійшли до розв'язки, що лише похідна речовина, з якої походить допамін, т. зв. «л-допа» необхідна, щоб доходила свободно до мозку та допомагала хворим.

Виглядає однак, що ця речовина має важливу функцію в людському мозку — передавати різні імпульси («вістки») з однієї частини до другої. Так відкриття д-ра Горнікевича спонукало тепер цілий ряд наукових дослідників далі досліджувати містериї людського мозку і його недомагань.

Олег Горнікевич народився на Львівщині в Україні. Середню освіту здобув у Відні, Австрія, а в 1951 р. закінчив там також медичні студії та продовжував свою дослідну працю, стаючи професором університету в 1954 р. Пізніше працював дослідником на університеті в Оксфорді, Англія, а з 1967 р. працює в торонтському університеті як професор дослідник новії ділянки психофармакології.

Професор Олег Горнікевич — це дуже гарна, скромна і працювита людина, якою гордиться ціла наша спільнота. Як лише йому дозволяє час, він бере активну участь у житті українського лікарського товариства.

В. Суханівський

З УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОСОФІЇ

Хто знає і знає, що знає — той мудрий; іди за ним.

Хто знає і не знає, що знає — той спить; збуди його.

Хто не знає і знає, що не знає — той бідний; поможи йому.

Хто не знає і не знає, що не знає — той дурень; уникай його.

“ПОДОРОЖ ПОЗА ФОРМИ” — ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

Роман Бабовал, *Подорож поза форми*, Поезія, Видавництво Нью-йоркської Групи, обкладинка і графічні ілюстрації Аркадії Оленської-Петришин, 72 сторінки.

Найновіша збірка поезій молодого студента-поета, Романа Бабовала з Бельгії, надзвичайно цікава та захоплююча. Не менш цікаве її мистецьке оформлення — праця Аркадії Петришин. Хоч графіка не завжди відповідає змістові віршів, вона завжди згідна з настроєм поезії. Самотні дерева, пишна зелень і білий місяць віддзеркалюють теми поезії: кохання, самоти, тривкого щастя, змагання до поетичних висот.

Багатство чаруючих метафор та порівнянь, які вказували, що Р. Бабовал — майбутній поет ще тоді, коли він дописував до «Юнака», виразно помітне в його збірці «Навіщо про це згадую?», яку поет видав своїм коштом. В його найновішій збірці постійно помітна фантастична уява поета:

*книжки засипані пилюкою сумлінь
хмари мов спросоння белемоти спрагли
мій палець встраг рододендром
в душу неба
змайструй мені з цегли і глини
мила
вигідне забуття і поцілуй
перед прощанням
змайструй мені високу вежу
самоти*

У своїй найновішій збірці поезії Бабовал доводить, що він поет модерніст. Сам заголовок книжки: «Подорож поза межі» пророчить рід віршів. Тут немає ні рими, ні назв, ні великих букв, крапок чи ком. Бабовал користується тією самою формою писання віршів, яку Василь Голобородько так успішно ужив у своїй збірці «Летюче віконце» і яку Ігор Калинець упровадив у «Короновання опудала». Модерна поезія дуже вибачлива, а з нею і поезія Бабовала.

Читаць мусить пильно, досить повільно читати ці коротенькі вірші, наповнені змістом. Треба самому вставляти знаки оклику, крапки, коми тощо. Лише зміст вірша і його чутливе сприймання підкаже читачеві, як і де він має це зробити.

Хоч модерна поезія не має контрольованої дисциплінованої музики рими, в ній є внутрішня музика слів. Поети-модерністи звертають велику увагу на добір слів, і тому в модерній поезії можна знайти багатство асонансів та алітерацій. В поезії Бабовала також прекрасні звукописи, які підкреслюють настрій і значення вірша, ось наприклад коротенький вірш число 54:

*над нами
відгомони землетрусів
вищидання пташних пожеж
над нами
гливі хмари комашині*

Світосприймання поета завжди романтичне і егоцентричне, більшість віршів, говорячи про переживання поета, вживає «я» або, рідше, обмежене «ми». Це також модерна тенденція. У великому змеханізованому, байдужому до неї місті людина примушена шукати притулку в природі, у релігії або в своїй власній фантазії. А Бабовал, здається, знайшов цей притулок у фантазії.

ст. пл. Ірина Макарик
Із матеріалів Молодої Секції СУЖК

ЦІКАВА ПОВІСТЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

В «Історичній бібліотеці» появилася 1972 р. нова книжка Марії Пригари, відомої української атворки дитячої літератури, що знайомить молодого читача з життям і побутом запорозьких козаків та подіями з минулого України. «Михайлик — козацький джура» герой цієї повісті, так і називається книжка, яку ілюструвала відома в Україні й за кордоном мистець Софія Караффа-Корбут. Хочу познайомити читачів «Юнака» з подіями, що зображені в цій книжці: Михайлик — сирота, його знайшли запорожці в степовій траві ще немовлятком, де його лишила мати завиненого в хустку, коли її гнали татари в ясир. Вона, мабуть, коли покидала свого сінка, надіялася, що його знайдуть добрі люди, й хотіла його оберегти перед долею яничара, яка його ждала в Криму.

Вклад українців у чужі літератури

Старий кобзар Мехтод бере Михайлика до себе й виховує його на хуторі свого брата, де Михайлик знайшов побратима Івашка. Однієї ночі викрадає Михайлика харциз, який хоче його за добрі гроші продати татарам. Однак козаки, що вертаються з походу, рятують Михайлика. Він згодом йде з дідом Мехтодом на Запорозьку Січ, його дають у науку і він всіх зачаровує своїм гарним голосом та піснями, що їх навчився від старого кобзаря. Бувши в школі, Михайлик дуже затужив за своїм прибраним батьком, і вирушає в степ до хутора, щоб його відвідати. Але Мехтод зник, і Михайлик непокоїться, думаючи, що він помер. Хлопець повертає на Січ, його бере отаман Бородавка за джуру і йому пощастило із славним козацьким отаманом взяти участь в морському поході проти Туреччини. Після повернення з цього походу Михайлик вирушає як джура зі своїм отаманом під Хотин, де козаки мають допомогти польському королеві побити турків. У цій битві уславився великий козацький гетьман Сагайдачний, якого Михайлик зустрічав також на Січі, коли він приїжджав на переговори з отаманом Бородавкою. Михайлик подивляється обох козацьких отаманів і дуже нещасливий, коли внаслідок наклепу, що Бородавка підтримує турків, його отаманові стинають голову. Тільки старий Мехтод, що тут віднайшовся (він подорожував по Туреччині, перебраний як дровиш, і прибув під Хотин разом з турками, після того як вивідав для козаків важливі воєнні пляни), уміє Михайлика потішити після цієї першої трагедії в його молодому житті. Але Мехтод мусить мовчати і не сміє козакам оповідати правди, що Бородавка згинув невинним. Сагайдачний повірив наклепові про зраду Бородавки й боїться, що запорозькі козаки збунтуються, коли дізнаються, що їх отаман був невинно скараний на смерть. Разом з дідом Мехтодом Михайлик після Хотинської битви повертається на Січ.

Ця повість читається цікаво і вона збагачує наші знання про історію козаків.

Франкфурт

Марина Горбач

Німецька мова

Постійно і послідовно працює над поглибленням німецької мови з українською літературою Анна-Галія Горбач, про яку ми вже не один раз писали на сторінках "Юнака".

Останньо вийшла знову друком німецькою мовою відома нашим читачам "шкільна лектура" в школах українознавства, повість А. Чайковського п. н. "На уходах" у перекладі саме А.-Г. Горбач. Книжка видана в прегарному оформленні з 12 ілюстраціями й надається дуже добре на дарунок для ваших молодих німецьких товаришок чи товаришів. Її назва німецькою мовою "Verwegene Steppenreiter".

Португальська мова

У Бразилії появилися знову португальською мовою дві нові антології українських оповідань, видані заходом і у перекладі відомої нашої письменниці і професора літератури на католицькому університеті в Ріо де Жанейро, Віри Селянської-Вовк.

Перша збірка містить оповідання старшої генерації українських письменників, друга твори сучасних українських прозаїків.

Треба вам знати, що ці дві збірки — це п'яте і шосте з черги видання української літератури португальською мовою, а всі вони появилися завдяки праці проф. В. Селянської-Вовк, яка свою поважну письменницьку кар'єру розпочала юначкою м. і. на сторінках пластового місячника "Дорога", що виходив у Львові в часі другої світової війни.

Французька мова

Довідуємося з цікавістю, що в Бельгії здобула головну бельгійську літературну нагороду на 1972 р. молода письменниця Ірина Стецник за повість французькою мовою п. н. "Мала жінка з блакитними очима". Як читаємо з повідомлень, мати Ірини — бельгійка, але батько українець, на що і вказує прізвище авторки.

У Франції одержав останнього року срібну медаль за свою літературну й журналістичну діяльність д-р Богдан Феденко, який пише французькою мовою під псевдом Теодор Денк. Як довідуємося з часописів, він уже від 1970 р. є членом спільки письменників Франції — найвищого того роду товариства письменників, до якого належали та належать світові слави літератори.

Англійська мова

У США появилися малою збіркою, вже раніше перекладені на англійську мову, вибрані вірші чотирьох сучасних українських поетів, а це: Драча, Коротича, Костенко і Симоненка. Переклади зробили двоє відомих молодих літераторів, які не так давно ще пластували, а навіть дописували до "Юнака" — Марта Богачевська-Хом'як і Данило Струк. Сьогодні вони доктори історії та літератури, але все ж поруч своєї наукової праці знаходять час на переклади, статті, дописи тощо.

Передмову і пояснення до збірки перекладів дав проф. торонтського університету і сам відомий перекладач, Юрій Луцький. З його давніших перекладів відома збірка українських оповідань Миколи Хвильового, а останньою появилася "Невеличка драма" Валеріяна Підмогильного.

"ЗАМАНДРУЄМ БЛИЖЧЕ ЗІР..."

(Присвячене 19-му Куріневі УПЮ-ів ім. Митрополита Андрея Шептицького в Рогестері)

- Але ж довго їдемо, я вже стомився!
- Ще далеко — це лиш половина дороги.
- Шкода, що ми всі не могли їхати разом — багато вираду, а так мало місця.
- Ви певні, що ми все взяли? Як ніч приїде...
- Гей, не співай — тут не можна!
- Так, ми все переглянули аж три рази.
- Друг казав, що там не можна вбити кілків — твердо, як цемент; добре, що винайшли надувні матраци; але думаю, що зможемо шатро якось поприв'язувати.
- Обов'язково! Там бувають сильні вітри; і уважайте, не зближайтеся занадто близько до краю! Але вид чудовий — а вже вночі прекрасно, там

світла різними кольорами мерехтять. Вид довкруги на віддаль кільканадцять миль.

— Шкода, що не вільно розпалювати там ватру.

— Вечерю пригріємо на кухонці. Сподіваюся, що молоко не замерзне.

— Чи стійка потрібна?

— Очевидно! Коли ти бачив пластову мандрівку без стійки?

— І гасло?

— Певно ж!

— Шкода, що не видно краєвидів.

— Ще четвертина дороги!

— Чи юначки аж сюди прийдуть на нашу штучну ватру, не злякаються такої дороги?

— Казали, що прийдуть по вечері. Напевно тільки найвідважніші.

— А що, як нам води не вистачить?

— Друг казав, що є якась фонтанна недалеко.

— А як харчу забракне?

— Поблизу можна буде купити.

— Добре, що не мусимо копати лятрину ані яму на сміття.

— Чи нам не буде перешкоджати світло?

— Не повинно.

— Добре, що нема де зробити теренової гри!

— А єдині живі істоти, які можуть нам перешкоджати, це птахи.

— Гей! Може, руханки не буде — там мало місця на всіх.

— Добре, що буде тепла вода для вмивання.

— Що зробимо з прапором?

— Ти забув? Ми завжди маємо щоглу з собою.

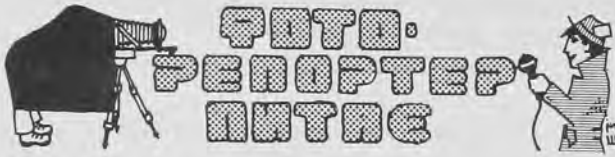
— Не кажи нікому, я маю радіо з собою. Хто зна, може, про нас згадають — це така незвичайна мандрівка!

— Ви готові? Ми вже тут!!

— Виходьте, це вже 86-ий поверх і обсерваційна платформа «Емпайр Стейт Білдінг».

(У березні 1973 р. 16 американських скавтів відбули мандрівку і показовий табір на 86-ім поверсі Empire State Building у Нью-Йорку)

Яке твоє улюблене заняття?

Пл. прих. Анна Марія Луців, 12 1/2 р., Пл. Станиця в Лондоні, Великобританія:

Одна з найприємніших моїх розваг — це музика, тому що, крім співу та гри на фортепіані, це дає мені можливість акомпанювати татові при бандурі, а це

в свою чергу дає мені можливість подорожувати. Я вчуся грати на фортепіані вже шість років, але моє зацікавлення в музиці — ще з дитинства, коли, як пригадую собі, співала дитячі пісні втріо з татом і мамою.

Пл. уг. Ліда Длябога, 14 1/4 років, Пл. Станиця в Лондоні, Великобританія:

Мене дуже цікавлять ручні роботи. Коли можу сама якусь річ зробити, то ніколи не куплю її в крамниці. У школі маю дуже добру вчительку, яка розбудила

в мені велике замилювання до ручних робіт, особливо до шиття і вишивки. При кінці кожного шкільного року приготуємо виставу, на якій уже другий раз я дістала першу нагороду за вишивку. В останніх роках я зацікавилася українськими традиційними вишивками з різних частин України.

Пл. розв. Юрій Гой, 14 років, Пл. Станиця в Нью-Йорку, США:

Мої улюблені заняття — це філітелістика та збирання чужоземних грошей. Я почав збирати марки у віці 7 років. Тепер у моїй колекції маю близько 3000 марок з усіх країн світу.

Маю також гарну збірку українських марок. А будучи на сході Європи, я придбав собі гарну колекцію грошей з декількох країн. Планую цю свою збірку побільшити.

ФАТА МОРГАНА

Вийшла вона, біля ставу отинилась
— закам'яніла вода
Обмилась ранніми росами
— засохла пахуза трава.
Земля диха на неї теплом,
але ж вона ніколи не знала
маминих грудей
В колисці ніколи не спала.

Я простягнула руку,
душею привітала
досягну моргану,
Але це фея обманула мене.
Покинула вона мене.
Чи заздрісна була, чи
засильно любила
Не знаю.
Ще й досі привіт їй співаю.

Даня Баран

НІЧНА ТИША

Добраніс!
Порозбігалися зірки на стійку
Та взяли з собою на бійку
Біленькі подушки-хмари,
Вибравши собі пари
Вони ними кидали
— Так себе забавляли.
Площа бриніла
Акомпанієментом сміху дзвеніла!
Аж ось засвістали
Цвіркуни-генерали
«Нічна-тиша»
Спить навіть миша.
Місяць сховавсь у свій синій
мішок до снання
Сторож у небесах
Прилетів на мій дах.

Дарія Шараневиз

ЖАЛІ ТА СУМНІВИ

Задзвонив будильник. Петро прокинувся. Надворі було ще темно й холодно, а в ліжку так тепло... Йому так не хотілося вставати, тому він і не любив свого блискучого будильника, що раз-у-раз не давав йому виспатись. Але хлопець відразу пригадав, що сьогодні п'ятниця, останній день тижня, і треба вже вставати, бо ж його австралійська школа так далеко. І він швидко вискочив з ліжка. А з кухні було вже чути брязкання ложок та тарілок і запах смачного снідання.

Як виходив з хати, почув услід:

— Не забувай же, що сьогодні сходи́ни, поспішай додому!

— І навіщо нагадувати? — подумав Петро. — Хіба він не поспішає завжди додому? Адже кожного дня після навчання все якесь шкільне зайняття: хор, спорт, астрономія, оркестра та інше. Тому він щовечора стомлений повертається додому. Хоч би швидше весна, — згадав Петро, — будуть довші дні, сонце і буде якось веселіше.

Петрові не легко потрапити на сьому годину на сходи́ни: у п'ятницю, після школи, він щоразу бере участь у шкільній оркестрі аж до шостої години. Він любить грати, любить товаришів з оркестри: вони якісь відмінні від всіх інших. А після школи завжди йшов з ними додому, розповідаючи Джулієнові про Україну. Джулієн цікавився, і Петро йому охоче роз'яснював, що Україна — це не частина Росії, що українці — не росіяни, що українська мова — не російська, а окрема слов'янська мова. Джулієн уже знав багато про Україну: про Тараса Шевченка, багато з історії, а найбільше він хотів знати про українських композиторів.

Коли Петро прийшов додому, була вже майже сьома година. Він нашвидку помився, переодягнувся, щось трохи з'їв, і тоді вже батько повіз його на сходи́ни. Хлопець не любив цих сходін. Проходили вони якось нецікаво: зв'язковий не умів нічого цікавого розповісти, захопити чимсь молодь, а все тільки накази, суперечки. І Петро за сім років, як йому здавалось, нічого там доброго не навчився. Більше того, він мав часто різні неприємності. Ось пригадується йому, як він одного разу звернув увагу братчикові на те, що той часто звертається до них англійською мовою. Братчик тоді скипів і відкликавши його набік, лаяв і погрожував:

«Ти не будеш мене вчити, якою мовою говорити! Розумієш? А то я тебе повчу не так!»

Було вже давно по сьомій, коли Петро прибув на сходи́ни. Зв'язковий глянув на нього сердито. Та вибачатися не варто було: Петро не раз уже казав, що на сьому годину він не може встигнути на сходи́ни, але зв'язковий і слухати не хотів. Петро сів, чекаючи нових неприємностей, і відразу почув, як зв'язковий звернувся до гурткового:

— Прочитай листа, якого я написав!

Той лист був про нього. Запам'яталися слова: «За те, що не був на святі Юрія... що не був у Великодню суботу в церкві... або виконуєш обов'язки, або лишай організацію...».

Петра приголомшили ті слова. Він встав і пробурчав:

«Я ж вибачався й пояснював уже, що я в той час мав іспити в австралійській школі».

— Це нілке виправдання! Замовчи!

Хлопцеві від несподіванки здавило в горлі — чи то жаль, чи гнів, що він уже нічого не міг сказати.

Дома Петро показав листа батькові. Батько, прочитавши, дав мамі.

— На сходи́ни більше ходити не буду, — пригноблено сказав Петрусь.

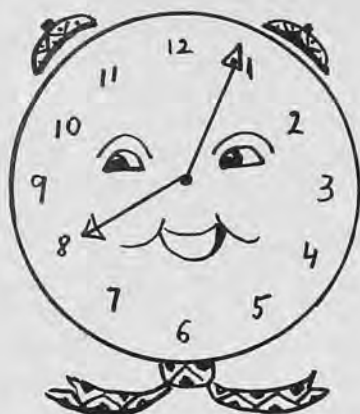
— І не потребуєш, — почув він у відповідь, на велике здивування.

— Про це ще треба поміркувати, — сказала мама, — не скрізь же однаково поведуться й виховують. Є ж гуртки, де всі задоволені.

Петро довго не міг заснути. Всілякі думки лізли йому в голову. Ще не так давно він чув від батьків: «Нас тут тільки горсточка, ти ж не можеш одриватися від свого гурту. Ти ж так швидше забудеш і свою мову...». І Петрові мимоволі приходили до голови добрі й недобрі вчинки людей. Він пригадував, як самі братчики та виховники розмовляли між собою англійською мовою, а на зборах вимагали від інших української. Поруч з цим, він згадував окремих вчителів з української школи, що були добрими й ласкавими до нього, як всіма силами хотіли впоїти любов до своєї мови, до всього рідного. Один учитель завжди позичав цікаві книжки із своєї книгозбірні, радив писати щоденник. Як же Петрові тепер приємно записувати до щоденника найкращі свої пригоди, успіхи й невдачі. А ще цікавіше тепер читати те, що він записав до щоденника чотири роки тому: він відразу бачив своє минуле життя, свої тодішні думки про товаришів і приятелів — все те, про що майже цілком забув...

Уранці Петро поспішав до української школи, а в голові боролися дві протилежні думки: лишати молодечу організацію чи ні? І

Український годинник

Оголошення: «О 3-тій годині по обіді в залі Церкви св. о. Миколая відбудеться драматична виставка студентів українознавства».

Вже без п'яти третя, а в залі, яка вміщає понад двісті людей, лиш десять осіб. Молоді артисти переживають, не тому, що публіки нема — вони знають, що вона прийде, — а тому, що це зайве чекання посилює їхнє хвилювання. Виходить, що артист чекає на публіку, а не публіка на артиста. Ну, нарешті вже під до четвертої — зала майже на пів заповнена, але режисер не хоче починати, бо не хоче, щоб артисти виступали перед порожньою заллю. Він знає, що люди ще прийдуть.

Вже за десять четверта. Завіса піднімається перед майже переповненою заллю. Вистава захоплююча. Раптом ззаду залі чути якийсь шум. «Що воно за перешкода?» думають присутні. Їхня увага вже відхилилася від сцени і опинилася на якійсь пані, що в темноті шукала собі місце сісти, випадково спотикнулась і впала. Той рідкісний момент, який обгортає-єднав і слухача і діяча, зник.

Пригадайте собі, дорогий читачу, скільки разів вам пляни руйнувалися тому, що деякі

коли вже повертався із школи додому, друга думка перемогла. «Ні, — сказав Петро сам до себе, — треба боротися проти зла та помилок! Треба поговорити з проводом, щоб вони подумали про кращу організацію сходин, подбали про те, щоб було краще ставлення та виховання молоді».

*пл. юнак Ігор Якубовиз (14 років),
студент школи українознавства, Нобл Парк,
Мельборн, Австралія.*

події не почалися своєчасно, або ті, що спізнювались, робили якісь перешкоди. Або, може, ви вже зрозуміли цей недолік наших людей і самі вже вчасно не приходите. Шкода! Цей «український час», де третя година означає пів четвертої або й четверту, є на дійсно цікавому годиннику. Але хвилинку! — це ж не український годинник. В Україні такого нема. Коли оголошено, що якась імпреза, наприклад, концерт починатиметься о 7-мій годині, то концерт починається о 7-мій, без вийняток. Як хтось спізниться, то тільки під час перерви він може йти на своє місце. Таким чином він не відвертає уваги ні виконавцям, ні слухачам.

На жаль, цей «маленький недолік» — неточність — це доказ незрілості нашого народу на еміграції. Точність — це елементарна форма дисципліни. Без неї організація і виконання праці розтягається надовго або розпадається. Дозрілість — не швидкий процес. Учитися дисципліни слід починати змалку. Але точності треба дотримуватися усім, а найголовніше: давати приклад нашим меншим дітям.

Маруся Бойко

*Із матеріалів Молодечої Секції
Союзу Українських Журналістів Канади
(СУЖК)*

ДО НАС ПИШУТЬ:

Ми одержали листа від пл. сен. Ю. Слюсарчука, який, як пильний читач «Юнака», пише до нас у різних справах. Сьогодні містимо його думки на одну тему, яка викликала сумніви та запити не лише у нього, але й у інших читачів «Юнака»:

«Моя перша заввага є до циклю «По морю». Вступна стаття в квітневому числі мала українську номенклатуру — «вітрило», «вітрильний», іт. п., а продовження у травневому чомусь уживає вже російські слова «парус» і «парусне судно».

Не є виключене, що якийсь советський підручник мореплавства уживає «парус», бо там є тенденція російщити усе назовництво. Однак нема сумніву, що це чисто російські слова, бо навіть «Словник Української Мови» (АН УРСР, Київ 1970) при гаслах ВІТРИЛО і ВІТРИЛЬНИК не відсилає до російського «парус» чи «парусне судно» як це робить при інших гаслах».

Надіємося, що наші «мовознавці» візьмуть собі до серця цього листа як теж такі ж самі завваги від інших «Чорноморців» та повернуться до чисто українського назовництва, яке уживає й автор цього циклю статей.

А що ви на це?

КУДИ НАМ ІТИ І ЗА ЧИЙМ ПРИКЛАДОМ?

Чим більше молода людина входить в наше громадське життя, тим більше переконується, яке воно незорганізоване.

Ось конкретний приклад: в цьому році відзначаємо 40-ліття Великого Голоду на Україні. По більших скупченнях нашого поселення відбуваються віча, доповіді тощо. А завершенням відзначення цієї трагічної події в українській історії має бути велика маніфестація у Вашингтоні, на «Меморіал вікенд». Її плянує та організує центральна УККА. Це ті самі дні, в яких наша пластова молодь рік річно відбуває Свято Юрія, а сумівська молодь свій Здвиґ. І якщо провід цих двох молодечих організацій не відкличе своїх святкувань, нас молодих, а передусім тих, яким батьки зуміли передати глибокі почування до всього, що наше, ставиться в скрутну ситуацію. Ми повинні бути тут і там. Якщо одна частина молоді поїде на маніфестацію, а друга на свої молодечі імпрези, — маніфестація буде, як і вже деякі інші, невдалою. Хоча б з однією і тією самою метою відбулося навіть десятки малих маніфестацій, вони ніколи не дадуть такого ефекту, як одна, але справді велика, з масовою участю і добре зорганізована.

Насувається і таке питання: для кого ми маніфестуємо? Для себе? Ми ж усі знаємо, або принаймні повинні знати, що через штучно заведений голод згинувло близько сім мільйонів українців. Думаю, що суть у тому, щоб про це маніфестаціями повідомити чужинців. А на цей довгий «вікенд» виїжджають із Вашингтону у великій кількості якраз ті, перед якими ми повинні маніфестувати.

У нас останніми часами багато невдалих маніфестацій та різного роду імпрез, концертів, вистав, академій та доповідей. Принаймні на нашому терені залі щораз то менше заповнені. Може і справді тих імпрез у нас забагато? І скільки праці в їх підготовці іде надаремне. А при цьому часами завдається і кривду молоді. Ось ставила наша школа українознавства «Борянину». Скільки часу пішло на проби, скільки зусиль на придбання уборів та влаштування декорацій! А в результаті не було кому цього подивляти. Або: кілька днів тому відбувся у нас концерт у пам'ять З. Лиська, дохід з якого був призначений на пам'ятник цього великого

українського музиколога та композитора. Молодь виступала не лиш щоб пописатись, але брала до уваги мету концерту. Однак слухачів можна було почислити на пальцях.

Може краще буде, якщо в нас буде менше імпрез, якщо не будемо святкувати кожного 15 чи 35-ліття, а відзначуватимемо лиш важливіші дати та події нашої історії, при численнішій участі на краще зорганізованих імпрезах.

Може тоді наша молодь мала б від кого брати приклад...?

пл. розв. Мотря Ходновська

(З журналу «Вісті Т-ва Рідна Школа»,
Ньюарк, 73 р.)

«Я МАЮ ЩОСЬ ВАЖЛИВОГО СКАЗАТИ!..»

(Дещо про екологію)

Повітря, без якого не можемо існувати і яке конечно потрібне для всього живого, тепер щораз більше занечищене. Дороги щораз більше наповнюються великими коштовними автами, а люди, що ними їздять, тратять здоров'я через брак свіжого повітря, відповідного фізичного руху і прискорене темпо життя. Тепер щойно бачимо і відчуваємо наслідки автомобілевої індустрії. Правда, авто це одне з найкорисніших винаходів нашого сторіччя, і з ним почалася нова доба, в якій ми живемо.

Очевидно, ми привикли до нашого стилю життя — але коли подумаємо про певні явища, то стає страшно. Сумно подумати, що тепер люди вже ніяк не могли б обійтись без авт. Але чи людство щасливіше з цього приводу, ніж було 70 років тому?

Брак газоліни — це найновіший негативний наслідок великої кількості авт і стає щораз поважнішою проблемою. Ця проблема заторкує нас усіх, і ми всі повинні до неї зайняти ста-

Зворот вліво

Зворот вправо

Зупинка

новище. Розуміється, люди не перестануть їздити автами, бо в теперішньому житті авта без сумніву потрібні — але все ж ми повинні обмежити їх вживання. Як часто ми вживаємо авта тоді, коли ми могли б дуже легко обійтися без нього — можна ж піти пішки, їхати ровером.

Що ми, молоді, можемо зробити, дивлячись, як 20-те сторіччя все далі відходить від природнього способу життя?

Багато. Моя думка — це лише одна можливість, а не розв'язка, але все ж таки — мені здається — вона була б позитивним підходом: спробуймо менше їздити автом, не лише з уваги на екологію, але і на власне здоров'я. Замість їздити автами, ми могли б у багатьох випадках уживати ровера. Ровер — це дуже добрий спосіб транспортації — дешевий, здоровий, приємний, хоча, розуміється, багато повільніший від авта. Коли ми їдемо ровером, ми не такі замкнені, як в авті, ми маємо кращу можливість спостерігати все, що довкола нас — природу, людей і т.п. Ми бачимо і завважуємо більше, можемо краще оцінити світ та спостерігати його приємні сторінки. Ізда на ровері не лише дає велике задоволення, але це також знаменита руханка, бо спонукує нас уживати ціле тіло. Хоч на ровері мусимо зуживати більше енергії, ним не тяжко їздити — хтосьбудь може навчитися ним їздити, а можуть ним користуватися і молоді і старі.

Ровер не виділює ніяких газів і тому не робить нікому шкоди. Він малий і не забирає стільки місця, як авто — ані на дорозі, ані в гаражі.

Багато молоді має ровери, але вживає їх лише для розривки. Правдива вартість ровера як засобу транспорту повинна бути краще оцінена з усіма його додатковими позитивними сторінками.

Ровери не коштовні, особливо в порівнянні з автами. Сьогодні авто коштує не менше як 2 тисячі доларів, а до цього треба дорахувати

кошти утримання, забезпечення і газоліни. А скільки родин має не одне, а два чи й три авта? 70 років тому це видавалося б таке неможливе, як сьогодні думка мати два-три власні літаки чи поїзди.

А тепер подумаймо про ролію пластуна в моїй ідеї. Пластун дбає за природу, шанує її і старається її розуміти. Ми, пластуни, могли б зробити багато добрих діл, якби ми звертали більше уваги на природні багатства світу, але не лише у літніх таборах, а цілий рік. Щоб здобути поступ у бажаному напрямі, треба бути готовим трохи змінити нашу настанову й старатися впровадити деякі зміни у наше щоденне життя.

Одної розв'язки широких, поважних проблем екології ми, пластуни, напевно не знайдемо, але всі можемо намагатися трохи допомогти у цьому. А чи є приємніший та легший спосіб пластунам виконувати не лише добре діло, але і свій обов'язок, як саме ровером?

пл. розв. Люба Гавур
28-ий Кур. УПЮ-ок ім. Кн. Ольги,
Клівленд

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнаві",
подаючи свою давню й нову адресу

ПЛАСТОВА РАДІОПРОГРАМА В ТОРОНТІ

Ст. пл. Ірина Баср — провідниця Пластової Радіопрограми, під час праці у студії.

Якщо увімкнути радіо в суботу о годині 11.05 ранку та знайти станцію CHIN на хвилі 1540, тоді можна почути:

«Добридень, дорогі радіослухачі. Вітаю вас на сьогоднішній програмі пластовим привітом «Скоб!» Перед мікрофоном ст. пл. Ірина Баср».

Цими словами відкривається Пластова Радіопередача в Торонті.

Програма започаткувалася в грудні 1971 р. під проводом подруги Тоні Горохович, а ст. пл. Дзвінка Бабиченко провадила програму, аж поки не одружилася і не переїхала до США. Ст. пл. І. Баср вже рік веде цю програму. За цей час програма з 15-хвилинної передачі зросла на півгодини.

Пластова радіопередача — одна з чотирьох програм молодечих організацій під спільною назвою «Прометей». Їх передають від 11 години ранку до першої кожної суботи. Крім пластової, є ще програми ОДУМ (Організація Української Демократичної Молоді), МУНО (Молодь Українського Національного Об'єднання) та СУСК (Союз Українських Студентів Канади). Цікаве те, що з чотирьох провідників цих молодечих програм трьох належали або далі належать до Пласту.

Ірка Баср уважає, що пластова програма «успішно затримує український дух». Хоч пекуча справа щодо ведення програми — це вимога федерального уряду давати половину часу для англomовної частини, але це якось відбувається без трудно.

— Тяжко вести радіопрограму, а ще до того пластову — каже Ірка Баср. — Багато ро-

боти в підготові програми: дібрати матеріали до теми, підняти відповідну до того музику, точно обрахувати час. Ми стараємося держатися одної теми кожного тижня, але нам це не завжди вдається.

Теми програм різноманітні; вони про пластові справи та загальні. Була мова про старшопластунські курені, новацькі та юнацькі табори, прикмети пластуна, і такі, що давали громаді інформації про Пласт і про його особливості. Крім цього, щоб не триматися стисло пластового життя, часто були теми історичні, літературні, про композиторів, музику, про звичаї (Андріївські, Івана Купала, Різдва, Великодня), про події в сучасній Україні.

Одна слухачка заявила, що програма повинна бути модерніша, сучасна. — Але, — каже Ірка Баср, — звідки ж черпати кращі матеріали, як не з української ближчої та дальшої історії? — Очевидно, сучасні матеріали коначні, й Ірка прийме та використає всі матеріали від станиць, які поцікавилися б цією справою і щось їй надіслали б.

При пластовій радіопередачі існує гурток співпрацівників, які накрутили вже дві платівки пісень для програми, і загально Ірця старається притягнути до цієї роботи більше людей. Це їй вдається.

Майже всі члени гуртка — це старші пластунки і пластуни. Це дає їм додаткову пластову діяльність. Часом ще юнацькі гуртки і новацькі рої приходять допомогти, передаючи свої програми.

Але в Торонті ходять чутки, що станиця не може далі підтримувати фінансами цієї радіопрограми. Шкода було б утратити юнацтво та старше пластунство, яке гуртується і працює у цій важливій ділянці культури живого українського слова і популяризації нашої культури.

— Ну, — каже Ірця, — не буде іншого виходу! Треба буде знайти спонзорів, щоб продовжувати програму.

Знаєте когось?...

Ст. пл. Богдан Колос,
Торонто

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

«ЮНАК» ДЯКУЄ ЗА ПРИВІТИ З ТАБОРІВ

Радісно усміхаються із стіни малюнки — сонечка, птах, грибів, гір, дітей, вогнів ватри і цілих лісів, озер і всього іншого, що прибули до Редакції і Адміністрації «Юнака» цього літа із сотнями підписів та словами привіту з різних кінців світу. Деякі привіти особливо гарно оформлені, радують око кожного, хто увійде у приміщення пл. видавництва.

Усім таборовикам, малярам ілюстрацій на привітах, Проводам Таборів, які подбали про надіслання привітань, щиросердно дякуємо. Чекаємо на далішні матеріали від Вас — дописи про таборування, «молоде перо», ілюстрації та Ваші враження із мандрівок, зустрічей. Це все нам дуже важливе, Редакція дуже чекає на них! Скоб!

Подаємо список таборів та їх назви:

- «Шумлять верхи» — гірський табір юначок з Едмонтону, що відбувся в липні ц. р.

- «Терен Змій» — табір юнаків Пластової Станиці Клівленд на «Писаному Камені» із кольоровим малюнком «страшної зміюки»; відбувся в липні ц. р.

- «Ходить з нами» — кличуть дві новачки, що стоять при вогнику, з 53-ої «Ради Орлиного Вогню», яка відбулася на оселі «Беркут» біля Чикаго в червні ц. р.

- Гарно оформленою карткою, з понад 60 підписами учасниць і учасників, (вперше були на цьому таборі пластуни!) разом із одноднівною «Нові течії» дали про себе знати «Юнакові» цього річчя «Стежки Культури», що відбулися на «Пластовій Січі», Торонто.

- «Відгук предків» — табір УПЮ-ок на «Вовчій Тропі», привітав символічним малюнком «відгуку предків» та підписами проводу.

- «Тасманиці матріярхату» — табір УПЮ-ок на «Вовчій Тропі», привітав рисунком тасманичої степової баби та підписами проводу.

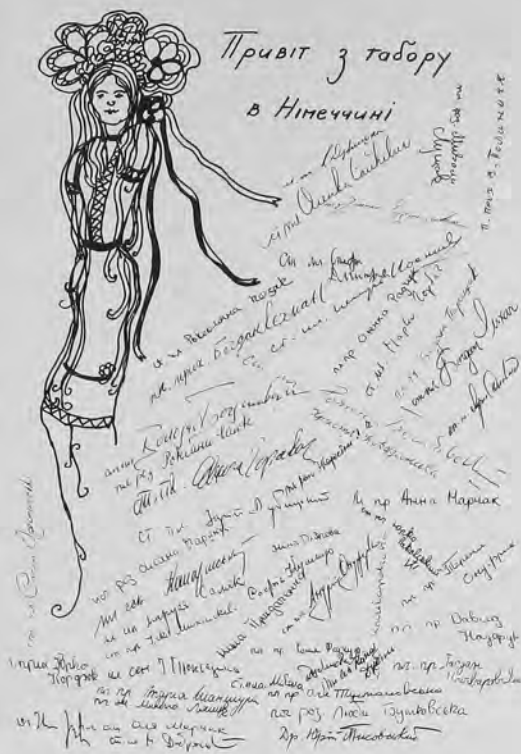
- «Карпатська баляда» — табір 12-го Куреня УПЮ-ок, Торонто, привітав променями сходячого, поміж верхами гір, сонця та підписами всіх учасниць табору.

- «Не було, а буде!» вишкільний табір юнацьких виховників і виховниць на «Вовчій Тропі» вітає щиросердно модерним рисунком юнака, що простягнув руку до привіту та підписами усіх учасників.

- «Терен бабів» (!?) — така особлива назва курінного табору юначок на «Писаному Камені», Клівленд. Привіт з підписами усіх учасниць і проводу на оригінальній формі двох карток паперу.

● «На східньому обрії» — мандрівний табір 10-го Куреня УПЮ-ок, Торонто, що довго мріяв і плянував свої мандри по провінції на острові Принца Едварда, Канада, прислав привіт на мушлі з малюнком червоного рака, підписами проводу та всіх учасниць табору.

● «Золота Булава» — табір гурткових з усієї Канади, що відбувся на Пластовій Січі» в липні ц. р.

● «Грім» — табір юнаків Монтреальської Пластової Станиці на оселі «Ватурин», який відбувся в липні ц. р.

● «З'єднані» — табір юнаків на оселі «Бобрівка». Оригінальний привіт тим, що ціла картка з підписами, розміщеними на боках 8-ох квадратів, які поменшуються, зближаючись до середини. Це справді зорозово об'єднує прізвища юнаків.

● «Веселка Мрій» — табір новачок на оселі «Беркут», Пл. Станиця Чікаго, вітає «Юнака» чудовою картиною літньої природи з веселкою на обрії.

● «Лісова Школа» — привітала цього року «Юнака» густо записаними підписами, а серед них кольорові символи «Сильно, Красно, Обережно, Бистро» та відзнакою «ЛШ».

● «Сьомий раз Беркут» — таку оригінальну назву обрали собі юначки з Чікаго на таборі, що відбувся цього року. Малюнок беркута-орла посередині охоплює емблеми 6-ох таборів цих юначок, що відбулися на цій оселі від 1967 року дотепер.

● «Школа Булавних» вітає підписами усіх учасниць і оригінально використаними емблемами пластової лілеї та гербу Львова як ілюстраціями.

● Дружній привіт із табору на оселі «Верховина», Великобританія, надіслали своїми численними підписами всі учасники з гарними ілюстраціями гасла табору: «Народе мій, як добре те, що ти у мене є на світі».

● З багатьох підписів на привіті з табору УПЮ-ок «Тихі ліси» та табору УПЮ-ів «Міжкрайова Україна» в Гохленді, Німеччина, довідатися можна, хто з пластуників з якої країни мандрував по Європі. Між підписами мило читати «д-р Юрій Тисовський, ст. пл. Тарас Лончина, ст. пл. Оленка Сайкевич, ст. пл. Богдан Лихач, ст. пл. М. Добрянська» та інші..

● «Кедрине озеро» в Алгонквін Парку — це табір 5-го Куреня УПЮ-ів ім. ген. хор. Т. Чупринки з Торонто.

● «Без вітру вода не шумить» — це назва табору 14-го куреня УПЮ-ок ім. Ольги Кобилянської із завжди рухливого і відомого Сент Кетринс, Канада. На привіті човен із веслом та підписи усіх учасниць із зв'язковою ст. пл. Олею Ткачук.

● Із табору новаків на «Беркуті», Чікаго, прийшов дбайливо виконаний привіт. Молоді друзі назвали свій табір «Чугайстер». Цікаве, як прийняли цю назву новачки та чи вміли її належно пояснити.

Пробачте, що не всі привіти містимо на сторінках «Юнака». Проте, усі вони довго декоруватимуть стіни нашої домівки. І всі відвідувачі кожного разу, дивлячись на них, думкою вітатимуть усіх Вас, Друзі і Подруги, уявляючи Ваше таборове життя! Редакція

А ЩО ВОНО ТАКЕ — „МАЛЕНЬКЕ, ДРІБНЕНЬКЕ, А ХВОСТИК ЯК ШИЛО?“

Кілька нас пластунів повилізало з шатер, пробудившись з утоми на шум та метушню в таборі. Невідомо було, що властиво трапилося, але і не було часу розвідати, бо суворий голос коменданта табору, проф. В. Бірчака, позага- няв нас назад у шатра до перерваного сну.

Коли вранці з'явився лісничий, то ми вже знали, що щось поважне трапилося поперед- ньої ночі, і ледве могли дочекатися вияснення містерії та знаків питань, які рисувалися на наших обличчях. Таки дочекалися! З лісу по- вернувся комендант та лісничий. Останній по- чав розповідати. Але почнімо спочатку.

Була ясна, глуха ніч. Табір спав, тільки три силуети рисувалися на тлі погасаючої ват- ри — брат Відважний, брат Чумак та Іван, міський вівчар. Придушеним голосом розказу- вав Іван, як попередньої зими на цій же поляні, де був розташований наш табір (Солочин біля Сваляви на Закарпатті), вбили вовка. Але кіль- ка років тому, коли вдарила сувора зима та мо- рози загнали ртуть аж до 32 ступенів вниз під зером, цілий загін виголоднілих вовків вдерся аж у село Солочин, яке відмежовувала від та- бору вузька річка. Вовки забрали кілька штук домашньої тварини, курей, свиней, навіть і псів. Люди боялися вийти надвір, щоб хоро- нити своє майно, відважилися тільки ті, що ма- ли рушниці. Їм вдалося прогнати вовків з ве- ликим трудом, бо вовки були до того голодні, що ризикували й життям, щоб тільки трохи насититися.

Скінчивши свою розповідь, Іван попрощав- ся і пішов додому, зникаючи в тінях дерев, на які кидав свої проміння місяць. Горла в наших братів повисихали, хоч майже слова не промо- вили. Брат Чумак, якому ще залишилася го- дина часу до його стійки після брата Відваж- ного і який рішився цю годину провести в шат- рі, ледве спромігся на слово «Добраніч», немов би жаба застрягла в гортанці. Але тільки по- ложився він на своє ліжко, як почув несамови- тий протяглий рев. Він висунув голову, і тіль- ки голову через отвір шатра і в сяйві місяця побачив постать пластуна, який, здається, бо- ровся зі свистком в устах, що ніяк не хотів ви- дати з себе звук, та пробував рушитися з місця. Тільки послідня проба йому вдалася і видно було, як він довгими стрибками помчав до шат- ра коменданта. Проф. Бірчак також пробудив- ся від рику і якраз виходив із шатра. Але він

нічого путнього не міг довідатись від брата Відважного, може тому, що цей ще далі тримав свисток в устах, який відмовлявся свистати, а тільки випускав звук клетотіння від зубів. На- решті брат Відважний видушив із себе слово «вовк», на що комендант сильною логікою — буцім то вліті вовки так далеко не мандрують — пробував його побоювання розвіяти. А потім голосно заявив: «Напевно це брат Чумак ус- троїв один зі своїх жартів». Брат Відважний тільки відмахувався руками на знак того, що це не так.

Побачивши цю всю подію, брат Чумак вий- шов з шатра та прилучився до бесідників і від- повідав замість брата Відважного, поки цей набрався віддиху і міг знову по-людському роз- мовляти. Комендант, хоч не вірив запереченням брата Чумака, пообіцяв вранці справу розслі- дити. Вже не було чого вертатися братові Чу- макові в шатро. За компанію просидів при ватрі з бр. Відважним, а відтак відбув і свою дво- годинну стійку. Ті дві години тривали вічність, та чомусь звучали йому безперестанку слова останньої стрічки вірша Ст. Руданського про вовків: «А що воно таке: маленьке, дрібненьке, а хвостик як шило?!»* Мабуть, для відваги. Коли вранці комендант та лісничий повернули- ся з розвідки, лісничий заявив, що попав на слід звірини, але це не був вовк, а тільки олень, який добирався до річки — до напою. Полегшало на душі і бр. Чумакові, що хоч во- но і не маленьке, і не дрібненьке, і хвостик не як шило, то всетаки вгадав не зле. А бр. Від- важний теж собі підсміхався з полегшею та всюди розповідав про «жахливу» подію — але очевидно, не зовсім так, як тут тількищо пред- ставлено.

І. Кардашинець

* Про те, як про мишу думав боягуз, що це вовк.

„ВИЩА МАТЕМАТИКА“ ПЛАСТОВИХ ЗИП-КОДІВ

Без зип-кодів чи «повстал кодс» тяжко вислати листа. При сьогоднішній техніці поштових урядів «зип» такий необхідний, як і поштова марка.

Так і ми повинні запам'ятати собі наші пластові зип-коди.

От обіцяла подруга написати листа до друга на Лісовій Школі — бідний учасник чекає, чекає — листа нема. Приїхав до дому, хап за телефон: «Чому ти не написала?» А вона в плач... «Та зип-коду не знала!»

Поїхала подруга на Бобрівку, обіцяли товаришки писати, і він обіцяв писати — і за 3 тижні ані одного листа. Хто винен? Зип!!

А пластові зип-коди можна легко запам'ятати при допомозі підставових діянь аритмеки чи трохи «умової гімнастики».

Ось візьміть зип «Вовчої Тропи»: 12060. Прочитайте його ззаду допереду і маєте зип Бобрівки: 06021. Цікаво — правда?!

Увага, Подруги! Зип Лісової Школи! Це зовсім простий ряд паристих чисел: 12468. А як знаєте число Лісової Школи, то легко запам'ятати число Школи Булавних. Берете перші 3 числа із ЛШ, 124, а два взад, 42, разом: 12442.

«Новий Сокіл» — треба помагати собі додаванням, 4 і чотири одинки: 14111.

«Писаний Камінь» легко запам'ятати також, 44062, іншим способом, перші два числа рівняються останнім 2-ом числом, $8=8$!

«Зелений Яр» можна запам'ятати при допомозі паристих чисел 4 і 8 та додаткового числа 1. 48116 або $4 \times 8 = 32$, з того половина $= 16$.

А пластовий табір «Беркут» у Вестфілд має зип 53964, тяжко запам'ятати — та всеж таки можна: додайте перші два числа $5 + 3 = 8$, залишіть 9 і додайте разом останні два числа $6 + 4 = 10$. Маєте 8, 9, 10. Подібно можна запам'ятати зип-код Пластового Музею: 44109. Додайте перші три числа і маєте 9, 0, 9; або $4 + 4 = 8$, 10, 9.

Водно-мандрівний табір можна запам'ятати додаванням; перші три числа рівняються

останньому або два другі рівняються 4-тому, разом: 13367.

КПС США вибрав собі легкий зип: 1, три зера і 3, разом: 10003.

Друзі та подруги з Канади скажуть: «А що Розбанич зробить з нашим «повстал код»?»

Наприклад, адреса «Юнака»: M6S 1P7, неможливо запам'ятати, та де!! Забавлюся в криптографію. У першій трійці більше букв, у другій — чисел. Спершу звертаємо увагу на букви, буква М в англійській абетці стоїть на 13-тому місці, S на 19-тому. $19 - 13 = 6$, отже M6S.

Першу частину зробили, а що з другою? У другій частині є 2 числа і одна буква: P: «1P7». Спробуйте додати числа $1 + 7 = 8$, помножить через 2 (є два числа) маєте 16. А котре місце в абетці має буква P? Ну та певно, 16-те!! Разом M6S 1P7, зовсім легко — правда!

Наші друзі в Еленвіл, Н. Й. мають легкий зип: 12428, або 1, 8, 8, а ще легше, $1 \times 2 = 2$, рази 2 = 4, рази 2 = 8.

«Нема як на Союзівці», зип: 12446. Запам'ятайте 124, а тоді додавайте $2 + 4 = 6$, $4 + 4 = 8$, $4 + 6 = 10$, маєте 1, 2, 4, 6, 8, 10.

А тепер один зип на віднімання, адреса ПФБ (Пластове Філателістичне Бюро): 14621, $4 - 1 = 3$, $6 - 3 = 3 - 2 = 1$.

Маю товариша на студіях, його батько займає становище керівника поштового уряду в малім містечку. Знаєте, як мій товариш адресує листи додому? На коверті пише «Тато» і зип-код, і листи точно доходять.

Розбанич

МІНІ МИСЛІ ВАДИМА ІНШОГО

● Є люди, що їх можна тільки переголосувати, ніколи — переконати.

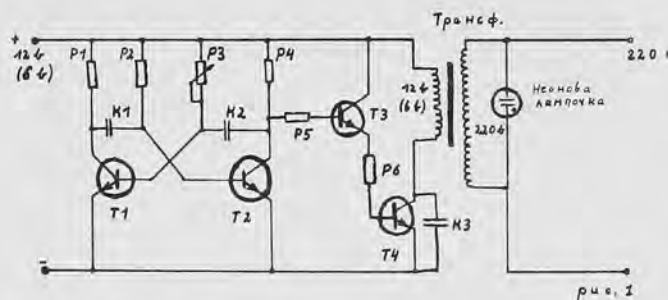
● Не вистачить сповідатися перед священиком — треба сповідатися перед самим собою.

За «Новим Шляхом»

Цікаве з техніки

НЕЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕКТРИЧНОЇ МЕРЕЖІ

Під час таборування, особливо при "кемпінгу", часто постає проблема, що потрібно змінного струму з напругою 220 вольт — чи то на неонову лампу, на радіоприймач, на електричну бритву та подібне — коли натомість до розпорядження має лише батарею чи акумулятор на 6 або 12 вольт. У цьому випадку найзручніше скористатися електронічним перетворювачем напруги, який можна легко самому змайструвати.

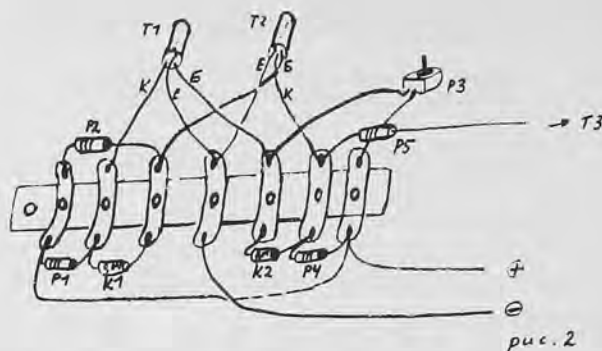

Перетворювач складається з таких частин (рис. 1):

Транзистори ТХ Т1 і Т2 утворюють разом з опорами і конденсаторами мултивібратор — генератор напруги прямокутної форми. Транзистори Т3 і Т4 укріплюють створені прямокутні імпульси і передають їх на трансформатор, який їх трансформує з 6 або 12 на 220 вольт.

Тут треба згадати, що перетворювач користується звичайним трансформатором, якого в основному вживають на те, щоб знижувати напругу з 220 на 6 або 12 вольт. Пропонований перетворювач розрахований на 6 або 12 вольт — різниця полягає в заміні кількох опорів — а відповідно до вольтажу треба підібрати трансформатор бажаної напруги і потужності. Максимальна потужність перетворювача становить 30 ват, але де такої потужності не потрібно, можна приключити трансформатор нижчої (максимально потрібної) потужності. Змінний опір Р3 дає можливість наставляти частоту прямокутних коливань. Це потрібне тому, що частота залежна від навантаження вихідного кола, а перетворювач працює оптимально тільки в певній діпазоні частоти, який реостатом дається легко наставити. Частоту мултивібратора можна почути в трансформаторі, який потрохи діє як голосник. Але цього уникнути можна лише за допомогою трансформатора дуже складної конструкції.

Монтаж частинок через простоту схеми може бути вільний (однак треба ізолювати проводи), наприклад — на листві з вушками до припаяння частинок (рис. 2). Тут конструкторам лишається вільну руку, яким способом злучити частинки як слід. Треба уважати, щоб не траплялися небажані зімкнення, а потрібні сполуки були надійні, отже драти не можна будь-як злучити, а треба їх добре спаювати. Потужний транзистор Т4 треба прикріпити до куска бляхи (для відведення теплоти), не меншого ніж 50 квадр. сантиметрів (7,5 кв.

інч.). Це особливо важне, коли генератор має перетворювати велику потужність. Далі подано значення поодиноких частинок, в дужках значення розраховані на 6 вольтів робочої напруги: (1 ком — 1000 ом), Р1 — 1 ком (560 ом), Р2 — 27 ком (22 ком), Р3 — 50 ком (50 ком), Р4 — 1 ком (560 ом), Р5 — 6,8 ком (3,3 ком), Р6 — 56 ом (27 ом) 1 ват, К1, К2 — 0,04 мкф, К3 — 0,1 мкф. (1 мкф. — 1 мікрофард), (Т1,... Т4) — (BC 107, BC 107, 2N 1613, 2N 3055), BC 107 можна замінити на 2N 930 або подібні.

Відповідно до схеми подані транзистори типу н-п-н можна замінити транзисторами типу п-н-п, при чому треба однак поміняти полюси батареї. Можна вжити такі транзистори: (Т1,... Т4 — (AC 122, AC 122, AC 121, АД 138) — (2N 506,..., 2N 467, 2N 561).

Трансформатор для максимальної потужності: 220 в (12 в — 3 амп., 36 ват (220 в/6 в 6 амп., 36 ват).

Марко Горбач

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

ХРОНІКА

ЯК МИ ВИБРАЛИ НАЗВУ "ПУМА" ДЛЯ НАШОГО ГУРТКА

На перших наших юнацьких сходах цього року одною з найважливіших точок був вибір назви нашого нового гуртка. Деякі юнаки пропонували різних птах, але більшість казала, що птахи їм не до вподоби. Вони хотіли назвати гурток за якоюсь твариною. Кожний юнак бажав, щоб його пропонувана назва була назвою гуртка. Досить довго юнаки між собою спорили, аж нарешті друг Б. Шулякевич утихомирив суперечку. Він запропонував, щоб вибрати між левом, пумою і орлом.

Тоді знова піднісся гамір, бо посталала нова суперечка; деякі хлопці хотіли назвати гурток "пуми", а інші "леви". Два хлопці, що хотіли називатися пумами, почали підмовляти інших, щоб змінили думку. Цим двом юнакам оцей спосіб вдався, бо рад-не-рад всі погодились. Вони вмовили в інших, що пума сильніша за лева, скаже дальше й бігає швидше. Але на наступних сходах виявилось, що це неправда, бо один юнак подивився до енциклопедії і довідався правду. Але це вже було запізно, бо ми вирішили були, що гурток буде називатися "Пуми".

Оце ціла історія вибору назви для нашого юнацького гуртка.

пл. прих. Юрко Мончак
Монтреаль

(Із бюлетеню пластової станиці)

ВИШКІЛ ЮНАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

Від 23-го до 30-го червня цього року відбувся в оселі "Беркут" у Вестфілд, Вісконсін вишкіл на другий ступінь юнацьких виховників. У вишколі взяло участь 18 юнаків, юначок і старшого пластуна. Комендантом вишколу був пл. сен. Роман Завадович.

Наш вишкіл був збудований на підставі юнацького куреня з порядковим числом. На цей час ми були

знані як 71-ий курінь ім. д-ра Олександра Тисовського. Ми вибрали курінний провід, а поодинокі гуртки вибрали собі свій провід.

Що якийсь час відбувалися сходи ради гурткових і курінні сходи, на яких вирішувалося всі актуальні справи куреня. Упродовж цього тижня вишколу ми відбули одну

мандрівку, одну теренову гру і багато гутірок.

Кожний гурток зробив собі тотем, прапор, а діловоди гуртків та куреня провадили курінні книги.

Ми в цей тиждень тяжко напружувалися, але все ж таки нам час проминув дуже приємно.

пл. розв. Христя Харкевич

КРАЙОВИЙ ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР ІМ. БАЙДИ ВИШНЕВЕЦЬКОГО В НІМЕЧЧИНІ

КПСтаршина з Німеччини: ст. пл. Мирося Пашник, ст. пл. Роксоляна Козак, пл. сен. Ігор Зубенко, ст. пл. Микола Дубицький, ст. пл. Михайло Добрянський, ст. пл. Роман Бутковський і Аркан ("помічник" коменданта і сторож табору).

Минулого літа відбувся в Німеччині після довшої перерви перший дійсно пластовий табір. Продовжувати працю там, де є стійкі підстави, не легко, але організувати все від початку, де підстави довго не було — це таки поважне діло. Вже від кількох років над реорганізуванням Пласту в Німеччині працював пл. сен. Петро Содоль. Наслідком

Юнаки прибули по фас. Друг В. Кальваровський — заст. коменданта видає харчі під час прогулянки прихильників.

його послідовної праці поволі поставали нові гуртки юнаків в Новому Ульмі та в Мюнхені, організовано цей вишкільний табір і в часі його створено курінь юнаків ім. Байди Вишневецького, звідкіля і пішла назва табору.

Звичайно літні табори біля Мюнхену мали більше відпочинковий характер, і тому хлопцям спершу було тяжче привикнути до "нової" системи. Програма хоч довга, була різноманітна і цікава, тому швидко

труднощі стали приємностями. Провід табору, який очолював пл. сен. П. Содоль як комендант, складався не тільки з місцевих виховників, але також з гостей з-поза Німеччини. Були три інструктори з Риму, де саме створено нову Пластову Групу, і був теж “правдивий” пластун-скоб з Америки, який очевидно займався впорядком і нічними алярмами. Обов'язки бунчужного виконував кожного дня інший юнак. Його вибирали щовечора при ватрі учасники табору з-поміж двох кандидатів, поданих комендантом. Така щоденна зміна була дуже корисна та цікава і давала кожному юнакові нагоду спричинитися до успішного проведення табору, а також давала змогу кожному з них вправитися у виконуванні завдань бунчужного. Усіх нас у таборі враз із проводом було 26.

Так як іншими роками, цей табір відбувався серед чудової природи над річкою Ізар. Поблизу були розміщені табори юначок і новацькі, а учасники всіх таборів мали нагоду зустрічатися кожного дня при спільних обідах і при спільних ватрах. Ці зустрічі були незвичайно присмні, і юнаки описували їх у таборовій хроніці та у ватрах і жартах.

Провід табору: Олесь Лабунька (біля нього пес Аркан), зліва до права: Роман Лагода, Роман Вальків, Петро Костюк, Володимир Богдасhevський і Юрко Клюфас.

У таборі часто гостювали достойні гості. Були в нас голова Крайової Пластової Старшини в Німеччині, пл. сен. І. Зубенко, крайовий комендант пластунів, ст. пл. Микола Дубицький, як теж гості з Українського Вільного Університету, студенти, докторанти і професори з проф. В. Кубійовичем на чолі.

Хлопці не завжди сиділи в таборі, а ходили мандрувати. Ось як описує одну мандрівку юнак Богдан Сотурчак: “Нині ми пішли на південну мандрівку. Ми блукали 4 години, бо мали недобрий компас. Під час мандрівки ми замість йти прямо — йшли кругом. Побули ми

грішки на місці зустрічі, а тоді відійшли назад до табору і зайшли там за 40 хвилин. Зразу ми побігли до кухні і наїлися за цілий день”.

Тому що членом проводу був один пластун скоб з Америки, то не обійшлося без нічних алярмів. Ось опис одного бідного юнака про його переживання: “Нас збудили опівночі та поділили на дві групи. Нам дали дві депеші, написані морзеткою. Ми їх не могли відчитати, бо тримали лист догори ногами. Ми мали перейти ворожі лінії, де світла лямпок були за кулемети, а тоді мали перенести раненого “полковника” через лінії. Як верталися, ми мали маленьку пригоду: наші патики вислизнулися із ношей... Тому ми у веселому гуморі пішли до ліжок”. (Борис Гайда, 13 років).

Крайовий вишкільний табір тривав два тижні, а після нього почалася Ювілейна Пластова Зустріч з приводу 60-річчя Пласту. Як бачите, в Німеччині табори цікаві, і тому просять усіх про цей табір у часі своїх мандрів по Європі пам'ятати — бо там дуже щиро вітають заморських пластунів.

ст. пл. Юрій Клюфас
писар і хронікар табору

УЧАСТЬ ПОЧАТКІВЦІВ У ЛІТЕРАТУРНОМУ ВЕЧОРІ

Молоді автори-учасники літературного вечора Ессендон біля Мельборну, Австралія; зліва: Оля Рибіцька, Арета Підгородецька, Марійка Орфій, Дарія Федевич, Ігор Якубович, Юрко Ткач та Леся Шевченко. Поруч Дмитро Нитченко доповідає про “Життя і творчість Степана Руданського”. Фото Павла Олійника.

У неділю 1-го липня в Українському Нар. Домі в Ессендоні біля Мельборну (Австралія) відбувся авторський літературний вечір, в якому, крім старших членів літ.-мисл. клубу, взяла участь і молодь група. Студентка університету Юля Рибіцька прочитала оповідання “Пригода на пляжі”, студентка школи українознавства Марійка Орфій — вірш “Думки про здоров'я”, студ. Педагогічної укр. школи в Ессендоні Арета Підгородецька — фантастичне оповідання “Дивний хлопець”, студ. Педагогічної школи в Нобл Парк Дарія Федевич — оповідання “Ми чи вони” — про принципи в українському питанні серед чужого оточення і дома. Студент школи українознавства в Нобл Парк, він же й диригент шкільного

Частина учасників літературного вечора з увагою та радістю слухають молодих авторів. Фото: Павла Олійника.

хору, Ігор Якубович — оповідання "Жалі і сумніви", студент університету Юрко Ткач, він же і студент Педагогічної школи в Нобл Парк — оповідання "Лист". Після того читали свої твори старші члени клубу. На цьому ж вечорі відзначено 100-ліття з дня народження поета Степана Руданського доповіддю про його життя і творчість, яку прочитав голова клубу Дмитро Нитченко, а троє з початківців — А. Підгородецька, Леся Шевченко та Ігор Якубович — прочитали вірші та співомовки Степана Руданського. Після вечора довголітня вчителька-пенсіонерка Марія Ліщинська, яка не пропускає жодного літературного вечора, відзначила у своєму виступі, що творчість початківців останнім часом значно зміцніла і змістом, і формою. Присутніх 60 осіб.

Присутній

З ЖИТТЯ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ В ЧІКАГО

● У грудні 1972 р. відбувся заходами Пластприяту і пластової молоді, зокрема юнацтва, великий передріздвяний ярмарок. На ярмарок курені юначок приготували багато гарних вишивок, які незвичайно швидко повністю розпродано. Придбані цим способом гроші залишилися в поодиноких пластових частинах на їхні потреби.

● В неділю, 31-го грудня 1972 року відбулася традиційна пластова "різдвяна свічка", зустріч усіх

пластунів. Програму "свічечки" приготувало гніздо новачок під проводом гніздової, ст. пл. Юлі Куриwach.

● Пластова Просфора, підготована Пластприятом, зібрала багато пластунів і гостей, а мистецьку програму цього року підготувало гніздо новачок під проводом ст. пл. Юлі Куриwach і з допомогою кошової, ст. пл. О. Касіян, та ст. пл. Л. Дубі. Після програми роздано відзначення тим пластункам і пла-

стунам, що ходили з колядою, та відзначення за виховну працю, задані крайовою пластовою старшиною. Просфорою проводив ст. пл. Ю. Матвійшин.

● У неділю 22-го січня ц. р. проведено у Пл. Станиці в Чикаго святковий апель, щоб відзначити роковини Державності і Соборності України. Святковий наказ відчитала ст. пл. Х. Косарчин, а комендантом свята був ст. пл. Іван Матвійшин.

Молода, але дуже активна Пластова Група в Римі має вже 12 старших пластунів і пластунок, 4 пл. сеньйорів, 1 юначку та 2 новачат.

Але ця різниця віку та зацікавленість не перешкоджає їм вести спільно пластові зайняття, сходи, прогулянки по Римі та відбувати свята й пластові апелі, про які нам пишуть з Риму до "Юнака..."

Останньо пишуть нам про Свято Державності, яке відбулася в січні ц. р. Святковий наказ з цього приводу нав'язує до сучасних

ПЛАСТОВА ГРУПА В РИМІ

арештів і переслідувань в Україні та вказує на живий приклад любови до України, яким є для наших пластунів і пластунок у Римі постать Верховного Архiepіскопа, Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого. Гаслом свята були слова Л. Лук'яненка: "Коли б я був єдиним українцем на світі, я й тоді боровся б за Україну," а глибокий змістом наказ підписав голова Пластової Групи у Римі, гетьманський пластун скоб — ст. пл. Тарас Лончина з Дітройту і ст. пл. Ігор Ключас з Торонта як писар.

МАТУРАЛЬНИЙ ІСПИТ У ТОРОНТІ

Випускники Курсів Українознавства Свято-Миколаївської Школи в Торонті, 1972/73 шк. року.

Як радісно, чудово нам переживати цей день нашої градації, усвідомляючи сам факт, що ти — юний градуант.

Коли у цій хвилині ми оглядаємося в минуле, в останні 5 років, коли то ми вперше засіли в класу середньошкільних курсантів, мені пригадується те почуття, як нам здавалося, що ми стали об'єктом тортур, немилосердних кривд і обвинувачень. Нам часто здавалося, що ось пролунає голос магістра Кузя: "Ви оферми, ті рекрути, ті нездарні...", то знову ж пані директор докоряє: "Якби ви вчилися так, як треба, то й мудрість би була своя...", або як пані Тоня з відчаю молитовно тихо зверталася до нас: "Полюбіть Лесине слово! Хай воно стане і вашим мечем, щоб змогли Ви проломлювати скалу темряви і недоумства".

А наша темрява була собі нівроку! Для ілюстрації нашого знання мови й історії наведу кілька прикладів, кілька "шедеврів" нашого початкового знання. Хтось із нас написав: "На Україну нападали печеніги, половці, татари та всяка інша холера!" (пробачте за вульгарність), або: "Пам'ятниками зруйнованих мурів Києва залишилася порція Золотих Воріт". Літературу ми глибоко аналізували і залюбки усучаснювали, тому й писали: "Миколу Джеря" написав маестро Левицький, а героя з "Камінного Господаря" у Лесиній драмі назвав хтось із нас "Камінним дженітором". Признаюся, що напочатку ми любили приходити до школи, щоб зустрітися і побавитися на годинах в улюблені ігри, зробити собі довгу перерву і посидіти в ресторані, любили багато чого іншого, крім самої науки, іспитів та учителів. Майже упродовж цілих 3-ох чи 4-ох років ми сиділи в класі й не знали точно, чого приходимо кожної суботи і що нам тут робити. Наші вчителі були

Градуант, пл. уч. Роман Лижник, промовляє під час святкової вечері.

поганої думки про нас і часто про це нам говорили.

Ми пережили різне: розчарування, знеохоту, тривогу і розпуку; але по апатії та знеохоченнях надходила весна надій, сподівань, ми росли не тільки тілом, але й духом, почали розуміти, що треба працювати, недосипляти ночей, щоб здобувати вищі оцінки. Ми мужніли, кріпилися духом, розчаровувалися вислідами, але бралися до роботи і врешті стали абсолювентами.

Вкінці ми переконалися, що курси нікому не пошкодять, якщо градуанти хочуть ще чогось навчитися після матури.

Китайська мудрість каже, що одна картина промовляє краще, ніж 1000 слів. Тож коли глянемо на наше табльо, на ті поважні й усміхнені обличчя, — скільки то радості визирає з-під чарівно розмальованих вій, яка повага і вдумливість під вусом декого з градуантів, що ось засіли за цими столами. Тут маємо 100 образів кращих за сто тисяч слів.

Наша матура — це тільки один із ступенів, на якому ми стали вище і можемо більше і далі побачити українські обрії. Нам треба йти слідами українських лицарів духа — цінити добро, шукати за красою, боротися за справедливість, бути витривалими у трудах, чулими на нашу українську гідність, охочими школити ум та збагачувати духа любов'ю до Бога і Батьківщини.

Тож допоможіть нам, дорогі наші батьки та вчителі, далі розвивати наші характери, черпати знання з доброго джерела освіти і мудрости, постійно сходити вгору до висот.

Із промови пл. уч. Романа Лижника на градаційному вечорі Свято-Миколаївської Школи Українознавства, Торонто, травень 1973 р.

З визначним успіхом склали матуральні іспити: Роман Веретельник, Роман Гоголь, Володимир Держко, Петро Качмарчук, Юрій Кальба, Лариса Лижник, Роман Лижник, Ераст Мрищ, Роман Паньків, Юрій Пендзей, Марта Шильків, Леся Хичій і Марко Янішевський. Склали матуру з успіхами похвальними, добрими та задовільними: Юрко Андрійович, Іван Болахівський, Леся Воловець, Михайло Ганч, Роман Гарук, Марія Гуска, Оксана Гуска, Роман Гелей, Марія Геш, Марія Дендерис, Леся Дейнега, Стефа Дмитрів, Маріанна Дубняк, Петруся Звір, Леся Івах, Стефа Івахів, Анна Івахів, Богдана Ігнатович, Марія Кандюк, Богдан Козопас, Анна Кухаришин, Борис Левицький, Володимир Ляцук, Марія Мудик, Роман Мужилівський, Тарас Павлишин, Петруся Непотюк, Рома Плювак, Володимир Подільчак, Оксана Радь, Роман Радевич, Орест Теплий, Роман Тимець, Іван Ткач, Орест Турчиневиц, Ірина Чернятович, Люба Шіляк, Анна Шлярп.

ПРОСИМО ВИБАЧЕННЯ

У числі 6-7 за червень-липень 1973 на ст. 28 в статті "25-річчя 1-го Пластового Конгресу" подано помилково, що відзнаку Першого Пластового Конгресу в Ашаффенбурзі проєктував бл. п. пл. сен. Степан Луцик. Як спростовують, цю відзнаку проєктував артист-малюар бл. п. Богдан Бобинський.

Родину бл. п. Б. Бобинського, зокрема його сестру пл. сен. Наталію Масюк, просимо пробачити нам цю помилку.

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи свою давню й нову адресу.

ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ

Ірина Дичок із своїми картинами на базарі коша пластунок.

Юначка Ірця Дичок з Гуртка "Незабудьки", 10-ий Курінь УПЮ-ок, Торонто дуже любить малювати. Цією своєю вмілістю часто стає корисною у станиці. На роковому базарі коша пластунок її картини відразу (збірка фондів на Енциклопедію Українознавства) люди розкупили. На весні Ірця зробила сама з власного почину відзначки "Свята весни" для усього новачтва в Торонті (кожна відзначка індивідуально мальована!). За цей "добрий вчинок" Булава коша відзначила нашу Іринку на святкуванні 25-річчя Пл. Станиці, Торон-

Пластуни і пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Свято-Миколаївської Парафії в Торонті

- Кредитівка платить від звичайних вкладів з правом виписувати чеки

7%

- Кредитівка уділяє позики на догідні сплати.
- Урядові години: від 11 год. вранці до 7 веч., а в суботи від год. 10 до 1 по полудні.

ST. NICHOLAS CREDIT UNION LTD.

4 Bellwoods Ave.

Tel.: 366-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

КРЕДИТОВА СПІЛКА

при церкві М.Б.Н.П. в Торонті

278 Bathurst St.

Tel.: 368-4227

- Платимо найвищі відсотки від ощадностевих вкладів
- Уділяємо особисті позики до \$5,000.00 на 9% та моргеджеві позики до \$50,000.00, на другий моргедж до \$20,000.00 на 9½%, на перший моргедж на 8½%.
- Усі позики асекуровані до 10,000.00 дол., а ощадностеві вклади та уділи до 2,000.00 дол.

Урядові години: В понеділок, четвер і п'ятницю від год. 10 рано до год. 8 вечора.

У вівторок і середу від 10 рано до 3 по пол.

У суботу від 10 вранці до 12 в полудні.

СТОРІНКА РОЗВАГИ

Де заховався мексиканець?

Пошукайте добре на цьому образку, а напевно знайдете.

Рисуємо серія...

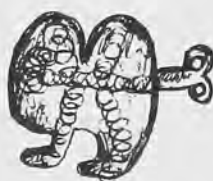
Ми одержали знова декілька цікавих сердець — цим разом від ст. пл. Ані Боб'як.

Роздерте серце...

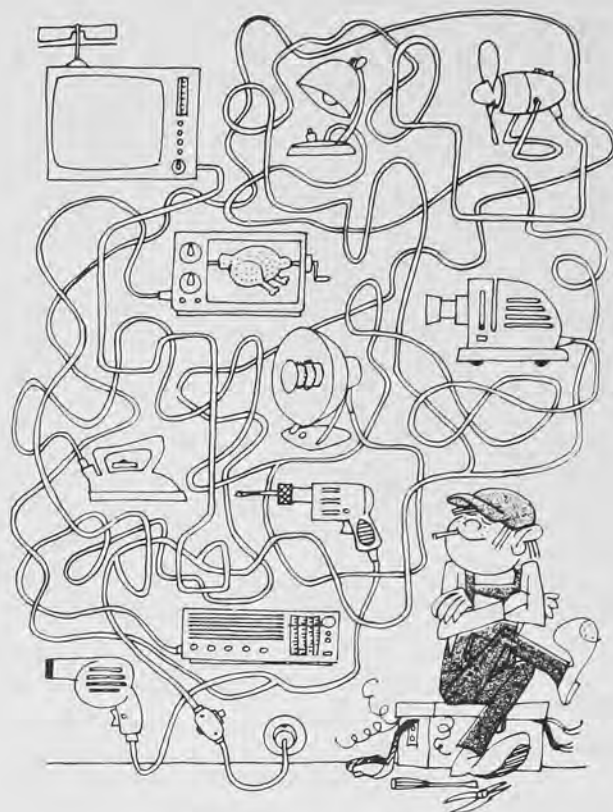
Серце дитини

Механічне серце

серце Чорноморця

Котрі апарати залучені

Петро добрий «електрик», але часом хоче забагато зробити. Получив цілий ряд електричних домашніх споруд і тепер чекає, котрі з них працюють. Чи відгадаєте?

Замерзле серце

Мертве серце

Хто далі? Чекаємо!...

ДУМКИ

Хто твердить, що де дим, там і вогонь, той ніколи не запалював пластової ватри.

Хто визнає закон фізики, що одна матерія не вміщається в другій, той ніколи не пакував пластового наплечника.

**Члени куренів УСП "Спартак" і "Чорноморці"
— організатори змагань.**

Вже другий рік з черги відбуваються на східному побережжі США легкоатлетичні змагання пластового юнацтва, які допомагають популяризувати спортову заправу та запал юнаків і юначок.

Цього року ці змагання відбулися 6-го травня на спортовій площі Асторія Парку в Нью-Йорку та зібрали велику кількість, бо аж 190 змагунів і змагунок.

Організацією змагань займалися старшопластунські курені "Чорноморців" і "Спартак", а брали в них участь юначки з вісьмох куренів та юнаки з дев'ятох куренів з усіх довколишніх станиць: Джерсі Сіті, Нью Бронсвік, Ньюарк, Нью-Йорк, Гемстед і Йонкерс.

Змагання проходили у двох категоріях: а) до 15 років і б) між 15-18 роками в бігах, скоках вдовжніх та висоту, стусані кулею та гінцях. У висліді перше місце серед юначок здобув 44-ий Курінь ім. Оксани Джиджори з Ньюарку, а серед юнаків 9-ий Курінь ім. Святослава Завойовника з Нью-Йорку.

ст. пл. Ігор Савчук, ЧМ.

ВИСЛИДИ ЗМАГАНЬ

Юначки до 15 років

60 м —	
1) Васняк — 44 кур.	8.4
2) Мацюк — 30 кур.	8.5
3) Миськів — 42 кур.	8.6
Довжінь —	
1) Михайлів — 2 кур.	11-11
2) Гатала — Нью Брон.	11-3
3) Городецька — 18 кур.	11-0
4х 110 м —	
1) 42 кур.	66.2
2) 44 кур.	66.6
3) 20 кур..	67.3
Висота —	
1) Гатала — Нью Брон.	4-1
2) Семущак — 30 кур.	4-0
3) Миськів — 42 кур.	3-8

Юначки 15-18

100 м —	
1) Потежна — 44 кур.	13.3
2) Васняк — 20 кур.	13.4
3) Виджак — 42 кур.	13.7
Висота —	
1) Ольшанівська — 44 кур.	4-2
2) Васняк — 20 кур.	4-1
3) Бакалець — 38 кур.	4-0
Довжінь —	
1) Бакалець — 38 кур.	13-8
2) Потежна — 44 кур..	11-8
3) Ткач — 20 кур.	11-2
220 м —	
1) Васняк — 20 кур.	34.5
2) Котляр — 38 кур.	35.6
3) Ольшанівська — 44 кур.	36.3

Куля —

1) Федун — 38 кур.	24-9
2) Бобяк — 42 кур.	24-1
3) Салачинська — 18 кур.	23-2
Куля —	
1) Фединишин — 20 кур.	26-9
2) Грабарчук — 38 кур.	22-8
3) Виджак — 42 кур.	21-11
4х 110 м —	
1) 38 кур.	66.0
2) 44 кур.	66.9
3) 18 кур.	67.5

Юнаки до 15 років

60 м —	
1) Недільський — 9 кур.	7.5
2) Когут — 3 кур.	7.6
3) Кутний — 31 кур.	7.6
Висота —	
1) Іванчишин — 35 кур.	4-5
2) Колодій — 9 кур.	4-4
3) Турчин — 9 кур.	4-4
4х 110 м —	
1) 9 кур..	56.7
2) 3 кур.	59.1
3) Підг. Ньюарк	62.8
Довжінь —	
1) Когут — 3 кур.	14-9
2) Поритко — 21 кур.	13-6
3) Шипайло — 31 кур.	13-4
Куля —	
1) Турчин — 9 кур.	40-7
2) Серна — Нью Брон.	34-5
3) Луцик — Нью Брон.	33-11

Юнаки 15-18

100 м —	
1) Валицький — 9 кур.	11.2
2) Бурбан — 31 кур.	11.2
3) Морзовський — 31 кур.	11.5
440 м —	
1) Декайло — 3 кур.	58.5
2) Мацик — 9 кур.	58.8
3) Гошовський — 21 кур.	60.0
220 м —	
1) Бурбан — 31 кур.	25.4
2) Валицький — 9 кур.	26.4
3) Гошовський — 21 кур.	26.6
880 м —	
1) Копистянський — 39 кур.	2:26.8
2) Близняк — 3 кур.	2:30.0
3) Білик — Джерсі Сіті	2:34.0

Пл. розв. Копистянський з 39-го Куреня УПЮ-ів, Гемпстед на фіналі бігу 880 м.

Довжинь —

1) Близняк — 3 кур.	16-11
2) Морозовський — 31 кур.	16-10
3) Балицький — 9 кур.	17-1

Куля —

1) Шипайло — 3 кур.	42-8
2) Макаренко — 31 кур.	35-11
3) Іванчук — 9 кур.	35-4

Висота —

1) Декайло — 3 кур.	4-8
2) Коханівський — 39 кур.	4-6
3) Кмета — 21 кур.	4-5
440 x 110 x 220	
1) 31 кур.	1:52.5
2) 9 кур.	1:53.4
3) 39 кур.	2:00.0

ЗАГАЛЬНЕ ТОЧКУВАННЯ

Юначки

1) 44 кур.	39
2) 38 кур.	36
3) 20 кур.	33
4) 42 кур.	24
5) 30 кур.	12
6) Нью Бронсвік	12
6) 18 кур.	11
7) 2 кур.	7

Юнаки

1) 9 кур.	64
2) 31 кур.	55
3) 3 кур.	42
4) 21 кур.	20
5) 39 кур.	15
6) 35 кур.	8
7) Нью Бронсвік	8
7) Джерсі Сіті	4
8) Підг. Ньюарк	3

Висліди бігів подані в секундах.
Осяги в метрах і скоках подані в стопах та інчах.

Закриття змагань. Фотографував — ст. пл. Юрій Кузьмович, ЧМ

АРКА ЗАХІД

це не лише

модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також

справжній мистецький осередок
для обслуговування українців Торонто
та дооколичних місцевостей.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West,
Toronto 21, Ont.
Telephone: 762-8751

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окваліфікованим і немічним членам; Стипендії і стипендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Гловної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
ВЕСЕЛКА (в Пластовому Домі)

Telephone: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки
- * содові води
- * морозиво
- * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
- * шкільне і канцелярське приладдя
- * українські і чужомовні часописи.

"Веселка" є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

Пласт, Організація Української Молоді в Австралії
Пластова Станиця в Аделейді

Ділимося сумною вісткою з членами усіх пластових
уладів, що з наших рядів 1. 7. ц. р. відійшов на Вічну
Ватру

пл. сен. ЯРОСЛАВ ВОЄВІДКА
на 54 році життя

Заупокійну Службу Божу з похоронними обрядами від-
правили в церкві св. Володимира і Ольги у Вудвілл
і відпровадили на вічний спочинок дня 7. 7. ц. р. на
кладовище Челтенгем — о. І. Шевців з Сіднею і о.
Е. Лазик, парох Аделейди в присутності митроф. прот.
Н. Плчковського. В похороні взяли численну участь
Його друзі і подруги пластуни та громадянство. Ша-
повній Дружині Ірині, дітям Любі й Богданові, сестрі
й рідні в Америці та на Рідних землях складаємо наші
найщиріші співчуття.

Пластова Старшина

Замість квітів на могилу
св. п.

проф. ОСИПА ЛЕВИЦЬКОГО
виховника української молоді та визначного
пластового діяча
складаю \$10.00 на пресфонд "Юнака"
Петро Салига, Вінніпег

Замість квітів на могилу
св. п.

МАРІЇ КОРНАГИ
Матері нашого Друга Володимира Корнаги
"Лісові Чорти" III-го Куреня УСП і УПС
Ньюйоркської Стежі і пл. сен. Юрій Ференцевич
із Куреня "Бурлаки" складають \$60.00 на
пресовий фонд "Юнака"

Вічна пам'ять Покійній
Кодло Лісових Чортів "Беркут"

Замість квітів на могилу
св. п.

СОФІЇ ВІРИ з ГНАТИШАКІВ ЛІЩИНСЬКОЇ
і
св. п.

ЮРІЯ ІГОРЯ ЛІЩИНСЬКОГО
складаю на пресовий фонд "Юнака" \$10.00
ст. пл. Леся Бекерська
Ютика, США

Замість квітів на могилу
св. п.

ЯРОСЛАВА САЛАЧИНСЬКОГО
Батька пластунів — Наталки, Христі і Нестора
— складаємо \$25.00 на пресфонд "Юнака" і \$25.00
на Український Католицький Університет в Римі.
3-й Курінь УПУ-ів ім. гетьмана І. Мазепи, Нью-Йорк

З найглибшим смутком повідомляємо
читачів "Юнака",

що 22 вересня 1973 року згинув
трагічною смертю у літунській катастрофі
в дорозі на зустріч Куреня УПС "Чорно-
морці" до Дітройту на 37 році життя
наш постійний співробітник

пл. сен. довір'я
ІНЖ ЯРОСЛАВ ЛУЧКАНЬ,
"Вихор", ЧМ,

довголітній діловод морського і літун-
ського пластування у КПСтаршині, США,
організатор перших літунських "крил",
капітан і організатор водних юнацьких
таборів, довголітній юнацький виховник
і комендант юнацьких таборів, колишній
крайовий комендант пластунів і КПС,
США, член Президії ГПРади в рр. 1970-73.

Сл. п. пл. сен. Ярослав Лучкань від
довгих літ був ентузіастом спеціалізацій-
ного пластування для юнацтва і як фахі-
вець тієї ділянки тісно співпрацював із
Редакцією "Юнака" від 1964 року, поста-
чаючи матеріал для "Кутка літунського
пластування" та окремого "літунського"
числа.

Його несподівана і трагічна смерть у
повні сил і пластової активності потряс-
ла усім пластуномством у світі та україн-
ською громадою. Нам усім, що співпра-
цювали з Покійним, Його відхід особливо
болючий.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Редакція "Юнака"

ПРОСИМО ВИБАЧЕННЯ

У "Юнаку" ч. 120-121 за серпень-вересень ц. р. на
сторінці 31-й сталася прикра помилка. Даток в сумі
\$25.00 на пресфонд "Юнака" пл. сен. Володимир Рен-
нер, Озон Парк, США, склав на свіжу могилу сл. п.
ОСИПА ЛЕВИЦЬКОГО, свого колишнього зв'язкового
11 Куреня УПУ-ів ім. Івана Мазепи у Станиславові, а
не на могилу покійного проф. д-ра Сави Никифоряка,
як це подано.

Пл. сен. В. Реннера, Родину обох Покійників та
всіх колишніх членів цього куреня сердечно просимо
вибачення.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД «ЮНАКА»

що вплинули до 5-го вересня ц. р.

СПША:

● Замість квітів на могилу бл. п. Марії Корнаги, Матері пл. сен. Володимира Корнаги з Нью-Йорку, «Лісові Чорти» III Куреня УСП і УПС Ньюйоркської Стежі і пл. сен. Юрій Ференцевич із Куреня «Бурлаки»	60.00
● Із членських внесків юнацького вишколу другого ступеня у Вестфілд, Курінна Команда 71-го Куреня	30.00
● 3-тій Курінь УПЮ-ів ім. гетьмана І. Мазепи в Нью-Йорку, замість квітів на могилу бл. п. Ярослава Салачинського, Батька пластунів: Наталки, Христі і Нестора	25.00
● Володимир Кобзар, власник мотелю «Ксеня» і приятель пластового юнацтва, Гантер	20.00
● Із збірки на виховно-вишкільнім таборі УПЮ-ок «Нова Зоря» на «Зеленому Ярі» біля Дітройту	20.00
● Ст. пл. Леся Бекерська, Ютика, замість квітів на могили св. п. Софії Віри з Гнатишаків Ліщинської і св. п. пл. юн. Юрія Ігоря Ліщинського	10.00
пл. юн. Марія Мандрусак, Савт Орендж	10.00
● Родина Черниченків, Патерсон, з нагоди вінчання сина Олексія з Лідєю Григорович з Джеймси, Н. И.	10.00
пл. юн. Іван Хай, Балтімор	6.00
пл. юн. Ярослав Панас, Клівленд	3.00
л. юн. Роман Марушка, Чикаго	2.50
пл. сен. Любомир Романків, Браєркліф	2.50
пл. юн. Мотря і Маркіян Ходновські, Ірвінгтон	2.50
пл. юн. Наталка і Люба Кушнірі, Вотервліст	2.50
ст. пл. Борис Черник, Елмгарст	2.50
пл. юн. Марта Явин, Парма	2.00
пл. юн. Юрко Сметана, Рочестер	1.00
пл. юн. Арета Ракоча, Коговз	1.00
СПША разом	210,50

КАНАДА

● 4-ий Курінь ім. Лесі Українки, Торонто, з нагоди хрещення їхнього табору на «Пластовій Січі» в Грефтоні, 7 серпня ц. р.	12.00
---	-------

● Замість квітів на могилу в першу річницю смерти улюбленого і незабутнього кузена пл. юн. Ореста Бручковського із Су Сент Марі — Дарія і пл. юн. Олег Антонішини, Торонто	10.00
● Замість квітів на могилу сл. п. проф. Осипа Левицького, виховника української молоді та визначного пластового діяча, складає на пресфонд Петро Салига, Вінніпег	10.00
пл. сен. Борис Гуль, Торонто	5.00
пл. юн. Володимир Столяр, Вінніпег	2.50
пл. юн. Ігор Каленій, Ошава	2.50
пл. юн. Моніка Зуб, Сарнія	2.50
пл. юн. Анна Віловус, Грімсбі	1.50
пл. юн. Ірина Дичок, Іслінгтон	1.50
пл. юн. Таня Гук, Вінніпег	1.00
Канада разом	48.50

АВСТРАЛІЯ

Замість квітів на могилу бл. п. сен. Люби Коржевицької, члени Пластової Станиці у Сіднею, Австралія, склали по: \$15.00 (австралійських): пл. сен. І. Круцько, пл. сен. В. Матіяш; по \$10.00: пл. сен. В. і І. Берегуляки, Г. Кузьмич, пл. сен. д-р В. Шехович; \$8.00 П. Бурковський; по \$5.00: Курінь «Влискавки», пл. сен. А. Війтович, пл. сен. Я. Масляк, пл. сен. Ф. Шадей, пл. сен. О. Якубовський; по \$4.00: пл. сен. Г. Дубик, пл. сен. М. і О. Сиваки, інж. М. Строкон, пл. сен. Р. і Н. Теодоровичі; по \$3.00: пл. сен. Е. Кульчицький, інж. І. Фітяк, М. В. Р. Москаль; по \$2.00: М. Безкоровайний, пл. сен. Т. і В. Вазиліцькі, ст. пл. М. Вовк, ст. пл. Р. Вовк, ст. пл. Ю. Вовк, пл. юн. Г. і О. Волошини, А. Василіук, ст. пл. Л. Гриневич, пл. юн. Р. Гузій, пл. сен. Ж. Гарков, М. Довгалюк, інж. І. Жук, пл. сен. Я. Кузьіль, пл. сен. Е. Козьолковська, Г. Квасниця, О. Касіян, пл. юн. Н. і Н. Лалаки, Е. і П. Лопати, І. Лясківський, пл. сен. Ю. Мішалов, З. Маланюк, пл. сен. З. Островська, пл. сен. І. Прудник, Л. Прушинська, пл. сен. М. Свідерський, пл. юн. М. і пл. нов. К. Саракули, пл. сен. Я. Соловій, А. Сивак, С. Цимбалюк, д-р М. Чигирин, ст. пл. М. Шилкевич, І. Шока, М. Шатківський; по \$1.00: М. Войтович, ст. пл. Р. Дехнович, І. Даюк, пл. сен. М. Добротвір, Ю. Грушицький, О. Жуківська, Г. Залужний, М. Іванюк, Н. Кармазин, С. Лютак, пл. юн. Л. Москаль, інж. О. Оришкевич, М. Пігулевська, У. Подригуля, Ю. Сидун, В. Тиравський, П. Юхимець. Сума 200.00 австралійських доларів становить 281.30 канадських доларів. Її розділено на пресовий фонд «Готуйсь»	\$93.76
«Пластовий Шлях»	93.77
«Юнак»	93.77

Замість квітів на могилу бл. п. сен. Я. Воввідки, члени Пластової Станиці в Аделаїді, Австралія, склали по: (австралійських) \$10.00: В. Гулик; \$8.00 В. Щербань; по \$5.00: СУПА, пл. сен. Я. Андрухович, д-р Р. Ващишин, Я. Словачевський, І. Снятинський, М. Цюрак; \$2.00: пл. сен. К. Качмарська. Разом складено суму 50.00 австралійських доларів, що становить 70.00 канадських доларів. Цю суму розділено на пресовий фонд «Готуйсь» — \$23.00, «Пластовий Шлях» — \$23.00 і «Юнак» — \$24.00.	
---	--

Австралія разом	117.77
Усі разом у цьому списку	\$376.77

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАТУНИ і ПЛАТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той долар, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ і ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

- Ощадністі вклати без права виписувати чеки
- Термінові вклати (більші суми) на 2 і більше років

5 $\frac{1}{2}$ %

6 $\frac{1}{2}$ %

- Студійні ощадністі вклати на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадністі
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкерія
КИЇВ**

виконує
всюди
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 75 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ЇЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!